

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 5P/50/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5312205634
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 03. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrea Kubjatková
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2014:5312205634.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Č a d c i samosudkyňou Mgr. Andreou Kubjatkovou vo veci starostlivosti o maloletú C. L., X.. XX.X.XXXX, bytom u matky, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, dieťa rodičov matky C. L., X.. XX.X.XXXX, L. V. Č.. XXX/XX, právne zastúpená JUDr. Annou Mozolíkovou, advokátkou, Advokátska kancelária Čadca, ul. Palárikova č. 1449, a otca R. G. , X.. X.XX.XXXX, L. H..K..Š. XXXX/XX, G. X. Y., právne zastúpený advokátkou JUDr. Ing. Vierou Kolačanskou, Nám. Sv. Anny 7269/20A, Trenčín, za účasti H. L. (L.), X.. X.XX.XXXX, L. V. Č.. XXX/XX, a Okresnej prokuratúry Čadca, v konaní o zverenie maloletej do osobnej starostlivosti rodiča, určenie výživného a úpravu styku, o zverenie maloletej do náhradnej rodinnej starostlivosti, o zmenu zverenia maloletej takto

rozhodol:

Maloletá C. L., nar. XX. X. XXXX, sa z v e r u j e do osobnej starostlivosti matky, ktorá ju bude zastupovať a spravovať jej majetok.

Návrh otca na zverenie maloletej C. L. do jeho osobnej starostlivosti sa zamietá.

Návrh navrhovateľky H. L. na zverenie maloletej C. L. do jej náhradnej osobnej starostlivosti sa zamietá.

Otec maloletej je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletej C. L. sumou 50,-- € mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky dieťaťa počnúc dňom 1. 2. 2012. Zameškané výživné za obdobie od 1. 2. 2012 do 28. 2. 2014 vo výške 275,-- € súd p o v o ľ u j e otcovi splácať v splátkach po 5,-- € mesačne spolu s bežným výživným k rukám matky dieťaťa pod stratou výhody splátok nezaplatením čo i len jednej z nich.

Otec maloletej je o p r á v n e n ý stretávať sa s maloletou C. L.

- každý párný víkend v roku od piatka od 17.00 hodiny do nedele do 18.00 hodiny,
- počas letných prázdnin:
od 1. 7. od 9.00 hodiny do 15. 7. do 18.00 hodiny, od 1. 8. od 9.00 hodiny do 15. 8. do 18.00 hodiny toho-ktorého roka,
- počas Vianočných sviatkov:
v párnom roku od 23. 12. od 9.00 hodiny do 30.12. do 18.00 hodiny,
v nepárnom roku od 30. 12. od 9.00 hodiny do 6.1. nasledujúceho roka do 18.00 hodiny,
- počas Veľkonočných sviatkov:
v nepárnom roku od Zeleného štvrtka od 18.00 hodiny do Veľkonočného pondelka do 18.00 hodiny,
- počas jarných prázdnin:
v párnom roku od pondelka od 1. dňa prázdnin od 9.00 hodiny do soboty do 18.00 hodiny, v prípade, ak bude víkend pred jarnými prázdninami párný a dieťa bude u otca, pokračuje styk kontinuálne bez povinnosti otca odovzdať dieťa matke v nedeľu o 18.00 hodine.

Matka je p o v i n n á H. C. L. na styk s otcom pripraviť, v stanovenom čase vo svojom byte otcovi maloletú C. odovzdať, a otec je p o v i n n ý v stanovený čas maloletú C. matke v jej byte vrátiť.

Súd zamietá návrh oca zaviazat' matku informačnou povinnosťou podľa § 24 ods. 5 Zákona o rodine.

O trovách preddávkovaných štátom bude rozhodnuté samostatným uznesením.

Účastníci n e m a j ú právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd v Čadci rozsudkom 5P/226/2009-488 zo dňa 2.6.2011 zveril mal. Adelu do osobnej starostlivosti matky, pričom návrh otca a starej matky H. L. na zverenie maloletej do ich starostlivosti zamietol a otcovi uložil povinnosť platiť výživné na mal. spôsobom vo výroku rozhodnutia konkrétne uvedeným. Zároveň upravil styk otca s mal. dieťaťom.

Na odvolanie otca Krajský súd v Žiline rozsudkom 7CoP/81/2012 zo dňa 12.12.2011 rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil a zároveň uviedol, že okresný súd vo veci riadne zistil skutkový stav, na základe ktorého dospel k právnomu záveru, keď mal. zveril do osobnej starostlivosti matky, upravil jej styk s otcom a zároveň mu uložil povinnosť platiť výživné. S dôvodmi, ktoré boli uvedené v rozhodnutí súdu prvého stupňa sa plne stotožnil, v podrobnostiach na ne odkázal. Uviedol, že v súčasnej dobe je dôvodné, aby mal. zostala v osobnej starostlivosti matky, stotožnil sa aj s rozhodnutím týkajúcim sa úpravy styku a výšky výživného.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podal dovolanie otec, ktorý navrhol rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konania, pričom prípustnosť dovolania odôvodnil ustanovením § 237 písm. f) Osp., pričom tvrdil, že postupom súdov mu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Rozsudky prvostupňového, ako aj odvolacieho súdu považoval za nepresvedčivé, nezrozumiteľné, nepreskúmateľné a arbitrárne.

NS SR dospel k záveru, že postupom nižších súdov, ktoré nerozhodli o celom predmete konania, nakoľko nerozhodli o tom, kto bude mal. zastupovať a spravovať jej majetok, bola účastníkom konania odňatá možnosť konať pred súdom. Postup súdu bol preto v rozpore so zásadou denegatio iustitiae spočívajúce v tom, že súd je povinný vykonávať súdnictvo, musí rozhodnúť o celom uplatnenom nároku. Keďže týmto chybným postupom okresného aj krajského súdu nebolo rozhodnuté o celom predmete konania, došlo k odňatiu možnosti účastníkov konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f) Osp. a táto skutočnosť je okolnosťou, pre ktorú musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť, NS SR z tohto dôvodu zrušil oba rozsudky a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Rozhodnutie NS SR nadobudlo právoplatnosť dňa 26.3.2013 a uvedená vec po zrušení NS SR uznesením 4Cdo/108/2012 zo dňa 26.2.2013 bola zapísaná na Okresnom súde v Čadci pod novým číslom 4P/44/2013.

Podaním zo dňa 31.5.2012 podal otec ešte predtým, ako NS rozhodol vo veci 5P/226/2009 návrh na zverenie mal. C. do jeho osobnej starostlivosti.

Otec vo svojom návrhu uviedol, že obaja rodičia sú nepočujúci, matka navyiac trpí psychickým ochorením v pravom slova zmysle - psychózou, schizoafektívnou poruchou depresívneho typu. Momentálne sa lieči, v rámci liečby užíva antipsychotiká a neuroleptiká, ktoré zahŕňajú aj vedľajšie nežiadúce účinky. Matka bola viackrát od roku 1995 hospitalizovaná na psychiatrii. Otec v konaní 5P/226/2009 prejavoval záujem o zverenie maloletej dcéry do svojej starostlivosti, napriek tomu konajúci súd maloletú C. B.veril do starostlivosti psychicky chorej matky. Vzťah medzi otcom a C. je veľmi dobrý, dieťa má otca rado, a na ľudí z jeho okolia je zvyknuté. Problém nastáva v čase, keď má maloletá Adela opustiť domácnosť otca. Odmieta odísť, drží sa otca, plače, uteká od otca, schováva sa, aby nemusela odísť. Keď ju otec odovzdáva matke, nechce k nej ísť, odvracia sa od nej, neustále opakuje, že nechce matku. Takéto správanie maloletej nie je normálne, je zarážajúce, že trojročné dieťa úplne odmieta matku vo svojom veku. Zároveň má dôvodné podozrenie, že matka sa o maloletú riadne nestará, pretože on

jej pravidelne ošetruje zapareniny na zadočku a perigenitálnej oblasti, kde máva maloletá sčervenajú kožu, aj vriedky, ktoré neustálou recidívou vytvárajú jazvy v tejto oblasti. Matka tento zdravotný problém nerieši, chronicky sa opakuje. Maloletá bola prijatá dňom 14. 9. 2011 do Materskej škôlky v V., ktorú navštevuje minimálne, hoci ide o prostredie, kde sa maloletá môže učiť rozprávať, a pod pedagogickým dozorom nadobúda ďalšie vedomosti a skúsenosti. Matka maloletú od iného prostredia izoluje, čo je spôsobené jej vyhroteným, až vlastníckym vzťahom k dieťaťu. Na to upozornili znalkyne v konaní 5P/226/2009, ide o negatívum, ktorý obmedzuje ďalší vývoj dieťaťa. U matky je veľmi slabá sociálna zložka intelektu, základné sociálne, právne, etické normy a vedomosti sú hlboko pod bežnou normou, keďže matka vyrastala v málo stimulujúcom, až deprimujúcom psychosociálnom prostredí. Maloletá u matky jednoznačne stráda, ako po stránke zdravotnej, citovej, tak aj intelektovaj. Je potrebné, aby dieťa vyrastalo v prostredí, kde pôjde intelektovo vpred, teda u otca. Nie je v záujme maloletého dieťaťa, aby vo svojom vývine a vývoji bolo obmedzované a brzdené psychicky chorou matkou, ktorá oň nezvláda starostlivosť. Samotný krajský súd v potvrdzujúcom rozsudku 7CoP/81/2011 zo dňa 12. 12. 2011 dal do pozornosti závery znaleckého dokazovania, že od 3. roku u dieťaťa začína fungovať rozum, dieťa si pamätá, získava sociálne skúsenosti, pričom u otca bude mať vytvorené lepšie predpoklady pre formovanie duševného a rozumového vývoja dieťaťa. Preto do budúcnosti, keď dieťa dospeje do takého veku, reálne vyvstane potreba upraviť nanovo pomery maloletej k rodičom, napríklad na základe striedavej výchovy. Otec má eminentný záujem, aby mal dcéru zverenú do svojej starostlivosti. Po stránke materiálneho zabezpečenia má vytvorené podmienky pre starostlivosť o maloletú. Má dôvodné obavy o život a zdravie svojej maloletej dcéry. Majú za to, že dňom 1. 2. 2012 nastala u maloletej C. zmena, dovŕšenie veku troch rokov, ktorá odôvodňuje zmenu rozsudku 5P/226/2009. V tomto veku nastáva veľký rozdiel psychických, rozumových schopností, vnímania, predstáv, pamäti a myslenia. Žiadal, aby bolo v konaní nariadené znalecké dokazovanie na posúdenie vzťahu maloletej C. k obom rodičom.

Uznesením 5P/50/2012-316 zo dňa 19. 4. 2013 súd vydal predbežné opatrenie, na základe ktorého predbežne zveril maloletú do osobnej starostlivosti matky, ktorá ju bude zastupovať a spravovať jej majetok, a otca zaviazal prispievať na výživu maloletej C. sumou 27,-- € mesačne. Toto uznesenie bolo potvrdené uznesením Krajského súdu v Žiline 6Cop/88/2013 zo dňa 21. 10. 2013.

Uznesením 5P/50/2012-350 zo dňa 13. 5. 2013 súd spojil na spoločné konania veci vedené pred Okresným súdom v Čadci pod spisovou značkou 4P/44/2013 (predtým konanie 5P/226/2009), a 5P/50/2012, ktoré konania sa vedú pod spoločnou spisovou značkou 5P/50/2012.

Uznesením 5P/50/2012-307 zo dňa 11. 7. 2013 súd vydal predbežné opatrenie, ktorým upravil styk otca s maloletou C. každú párnú sobotu v čase od 10.00 do 18.00 hodiny. Na odvolanie otca Krajský súd v Žiline uznesením 6CoP/89/2013-47 zo dňa 21. 10. 2013 zmenil predbežné opatrenie tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou C. v každom párnom týždni v čase od piatku od 17.00 hod. do nedele 17.00 hod.

Uznesením 10P/77/2013-106 zo dňa 12. 9. 2013 súd návrh otca na nariadenie predbežného opatrenia - na predbežné zverenie maloletej C. do osobnej starostlivosti otca zamietol z dôvodu, že nemal osvedčenú existenciu konkrétnej bezprostredne hroziacej ujmy maloletému dieťaťu počas krátkodobej hospitalizácie matky, toľž po jej ukončení, ani v čase vyhlásenia tohto uznesenia.

Matka na pojednávaní v konaní 5P/226/2009 uviedla, že vie robiť s dieťaťom všetko sama, keď sa zobudí a vstane, ona ho oblečie, uvarí, hrá sa s ním, naobedujú sa, večer ju dá spať, všetko vie robiť sama. Keď potrebuje, pomôže jej mama alebo jej kamarátka. Pri R. sa cíti nebezpečne z toho dôvodu, že ju vyrušuje R. mama, chce mať kľud. Teraz sa R. bojí, lebo jeho mama robí zle, ohovára. Podľa R. matky ona robí všetko zle. Vie variť polievky, čaj, zemiaky, palacinky, polesníky, upiecť rezne, kurča, mäso, omáčky, má elektrický sporák. V konaní 5P/50/2012 matka uviedla, že keď sa maloletá vráti domov od otca, správa sa dobre, málo plače, plače preto, že keď jej kúpia veci, tieto si musí prezliecť. O maloletú sa vie riadne postarať, pomáha jej málo jej matka. Teraz býva v súkromnom dome, majú jednu izbu, v ktorej sú dve postele, každá má vlastnú. Majú kuchyňu a WC s kúpeľňou. Maloletá navštevuje výtvarný krúžok. C. býva málo chorá, niekedy mala priedušky, bruško, nádchu. Chodí k MUDr. Michnicovej. Pravidelne dostáva peniaze od otca, otec kúpil maloletej detskú kuchynku, ktorú majú doma.

Otec uviedol v konaní 5P/226/2009, že sa chce starať o dieťa, predtým už dieťa prebaľoval, kúpil, krmil, keď potreboval, pomáhali mu mama a sestra. Keď bol s matkou v V., chodievali na prechádzku s kočiarom, v V. matke pomáhal, ale menej, ona robila viac. Dieťa chce do svojej starostlivosti z dôvodu, že matka sa starať sama o dieťa nemôže, má málo miesta, má zlé bytové podmienky, jemu pri starostlivosti bude pomáhať mama a sestra, majú dom, majú priestor, vonku majú pieskovisko, majú vyhovujúce podmienky. V konaní 5P/50/2012 otec uviedol, že si zoberie C., matku nechce, C. má rád, má vytvorené podmienky na starostlivosť, doma má veľa vecí, celá jeho rodina má C. rada. Keď sú spolu, zabávajú sa, bicyklovali sa, rozprávali sa, pozerali televízor, hrali sa hry. C. od matky chodí špinavá, nemá dobré papanie, má ho málo, ovocia má málo, matka sa nevie postarať. Má potvrdený papier od lekára, že malá mala dole zápal, bolelo ju hrdlo, malá sa nechce vrátiť do V., plače, keď jej povie, že ide k mame, nechce sa obliecť, chce zostať s ním, veľa plače. Bojí sa, keď je C. u mamy. Matka mu nechce odpovedať, keď sa informuje na to, či je C. zdravá, na škôlku, alebo problémy. Matka trvá na termínoch, ako je určený styk. Stalo sa, že vrátil maloletú aj neskoršie. C. vyzlečú v aute, keď ju vezú domov z dôvodu, že jej smrdia veci, dajú jej nové. On chce, aby mala čisté veci. C. pri tom neplače, oblečie si nové veci. V materskej škôlke osobne nebol. Pravidelne mesačne sa informuje emailom v MŠ. Vie variť kuraciu polievku, guláš a neštipľavé jedlá.

Navrhovateľka H. L. vo svojej výpovedi uviedla, že jej dcéra sa dlho liečila na chorobu, o ktorej ani nevie, či diagnóza bola správne stanovená, nakoľko incident (matka mala prežiť erotický konflikt) sa stal na internáte, a doteraz nevedia, čo sa stalo. Našla si priateľa, spoznali sa s jeho matkou, ktorá po tom, čo zistila, že jej dcéra je psychicky chorá, začala brániť v ich vzťahu. Stano mal jej dcéru rád, ale pre jeho matku vznikali medzi mladými neustále konflikty. P. G. nútila jej dcéru na užívanie antikoncepcie, čo jej dcéra odmietla, po otehotnení na interrupciu, lebo dieťa bude choré. Dcéra bola striedavo v G. C. Y. Č., prosila ju, aby G. G. nechodili, kvôli konfliktom s p. G.. Je si vedomá toho, a nedá sa zatvoriť, že jej dcéra ako nepočujúca rodička je schopná postarať sa o maloleté dieťa, schopná zabezpečiť všetky nároky maloletého dieťaťa samostatne, s tým, že vie v celom rozsahu posúdiť svoje správanie a následky svojho správania, a to s prihliadnutím na handicap ako nepočujúcej. Jej dcéra sa o dieťa stará, vie variť bežné jedlá, nie nejaké náročné, potom idú spolu na prechádzku, ona sama vyberá oblečenie, zaplatí si ho, a kúpi. Dcéra si vo vedľajšom byte perie, žehlí, dokázala by sa oň aj v noci postarať, keďže dieťa ležalo na molitanovom vankúši, ktorý bol prekrytý s jej vankúšom, a dieťa, keby sa hýbalo, matka by sa zobudila. Ona sama navrhuje zveriť maloletú C. do svojej starostlivosti len vtedy, pokiaľ dieťa nebude zverené matke, keďže chce, aby dieťa bolo spolu s matkou. Do 2. mesiaca 2010, pokiaľ nebol upravený styk, otec chodieval sám, niekedy s rodinou. Po tom, čo bol upravený styk, otec vždy chodieval s rodinou, najmä s matkou alebo s tetou. Za dva roky spoznala správanie sa svojej dcéry k maloletej C., táto ju správne vychováva, snaží sa ju adaptovať v prostredí ostatných ľudí, stará sa o jej zdravie, bezpečnosť, nikdy ju neohrozila, ako matka nezlyhala, doporučuje maloletú zveriť do jej starostlivosti. V konaní 5P/50/2012 uviedla, že mali psíka, ale maloletá ho ťahala za srst', preto dali psíka preč. Maloletá v januári absolvovala predoperačné vyšetrenia krvi, lebo jej boli vyberané nosné mandle v nemocnici v Žiline, kde matka bola celý čas pri nej. Matka varí polievku každý deň v množstve, aby dieťaťu nedávala tú istú polievku aj na druhý deň. Niekedy sa stane, že keď nie sú doma, uvarí sáčkovú, aby to bolo rýchlejšie. Pokiaľ ide o správanie sa maloletých detí vo veku troch až piatich rokov, niekedy aj dlhšie, viac dcéry inklinujú k otcovi, naopak, chlapi k matkám, čo prerastá až niekedy do dospelosti, kedy chlapi nie sú schopní žiť s partnerkou, ale naviažu sa na matku. Preto je vzťah maloletej C. k otcovi taký dobrý, pretože nepostupujú odpor u maloletej voči otcovi, nerobia žiadne problémy pri návštevách. Matka napriek tomu, že má dvojaký handicap, sa o maloletú riadne samostatne stará, nechce jej dovoliť ani zasahovať do jej života, chráni si svoje teritórium, dieťaťu doteraz neublížila, ani neublíži. Ona, keď príde ku nej, neupratuje, nepomáha, nevarí, len niekedy donesie nákup, alebo uvarí krupicu, prípadne jej pomáhala, keď sa vrátila z nemocnice. Pokiaľ bude mať niekto ranu, a bude ju akokoľvek liečiť, a do tej rany bude stále rýpať, nikdy sa nezahojí. V tomto zmysle myslí na psychiku svojej dcéry. Otec má pri každej návšteve problém dieťa vrátiť späť. Doporučuje dieťa zveriť matke, ktorá sa o dieťa doteraz starala, stará, a dúfa, že sa bude starať aj v budúcnosti. Ona chodievala k nim na návštevu, hrá sa s C., rozpráva, tancuje. Chodievala tam denne, ale tam nerobí. Nemôže matke ani umyť riad, nesmie jej dať prádlo do práčky, vyvesiť. Dcéra si prezlieka periny, všetko si robí sama. Na základe rozsudku 5P/226/2009 má zaplatené dlžné výživné, ako matka, tak aj otec.

Kolíznym opatrovníkom v konaní 5P/226/2009 na pojednávaní uviedol, že úrad previedol šetrenie náhodne u matky maloletej viackrát, nikdy nezistili žiadne nedostatky pri výchove a starostlivosti zo strany matky, matka dokáže všetky úkony zvládať sama, vie opraviť, uvariť, ožehliť, upratať, a hlavný je silný citový

vzťah matky a dieťaťa. Matka je schopná sa o dieťa riadne postarať, a preto doporučujú, aby bolo zverené do starostlivosti matky. Malé dieťa, ktoré je citovo naviazané na matku, nemôže byť od nej dlhšie odlúčené, nakoľko by to na neho negatívne vplývalo. Úrad háji záujmy iba maloletého dieťaťa, nie jeho rodičov. V konaní 5P/50/2012 dňa 4. 2. 2013 uviedla, že rodinu navštevujú pravidelne, náhodne. Matka má vždy upratané, je tam čisto, prádlo pekne povešané, opraté, uvarený obed. Nemajú matke vytknúť čo v jej starostlivosti, matka venuje svojmu dieťaťu veľkú lásku, starostlivosť. Maloletá taktiež matku veľmi ľúbi, stále je pri nej, nechce sa od nej odtrhnúť, objíma ju. Matka má uvarený obed, sú nachystané raňajky, desiata pre dieťa, pri návšteve maloletej už kontrolovali aj jej intímne miesta, vždy bola čistunká, voňavá, nikdy nenašli žiadnu zapareninu alebo začervenanie. Starostlivosť konzultujú aj s pani Č. za MsÚ, s triednymi učiteľkami a riaditeľkou MŠ, detskou lekárkou, pričom nikto nezistil, že by dieťa bolo špinavé, smradľavé, malo nejaké zapareniny alebo začervenanie, naopak, je stále udávané, že veci má vždy čistučké, opraté, voňavé. Starostlivosť matky, ktorú poskytuje svojej dcére, môžu predvádzať iným ženám, keď chodia do rodín, a správy podávané zo strany otca sa zdajú iba zavádzajúce a nepravdivé. Byť matky je veľmi pekný, novozrekonštruovaný, má kuchyňu a dve veľké izby. V jednej izbe majú spolu posteľ, kreslá, stôl, sekretár, a maloletá tam má svoj kútik na hranie. Druhú izbu nepoužívajú, majú tam vypnutý radiátor, matka tam odkladá veci a suší prádlo. WC, aj kúpeľňa sú udržiavané v čistote. Podmienky na bývanie sú veľmi dobré, ani v predchádzajúcom jednoizbovom byte nevidela žiadnu pleseň, išlo o menšiu miestnosť, kde mala matka všetko dobre vyriešené, veci naukladané v policiach. Na pojednávaní dňa 20.2.2014 uviedla, že v rodine matky robia šetrenie, nemusia tam chodiť pravidelne, keďže matka nie je v sledovaní. Keď navštívia Turzovku, navštívia matku, detskú lekárku, materskú škôlku, mestský úrad. Starostlivosť matky o maloletú dcéru konzultujú so všetkými inštitúciami. Vždy sú či už ústne alebo písomné informácie jednoznačne v prospech matky, nikdy neboli zistené žiadne nedostatky zo strany matky o dcéru. V rodine boli naposledy 9. januára, kedy bola doma aj Adela, lebo bola nachladnutá. Bola veľmi pekne, vkusne oblečená, v ružových šatôčkach, topánkach na vyššom opätku. Veľmi sa predvádzala, má rada pekné, vkusné veci. Bol tam aj psík, ktorý bol veľmi doterný, neublížil im, nepoškriabal, matka požiadala C., aby ho dala do druhej izby, tá vzdorovito dupla nohou a povedala, že ho nedá preč, na čo matka chytila psíka a dala do druhej izby. C. ho doviedla znova. C. sa pochválila darčekom, ktoré dostala od otca, aj matky. Uviedla, že otca má rada, chce za ním chodiť naďalej. V izbe mala veľa vecí na oblečenie, všetky pekne uložené v skrinkách, požehtené, prádlo bolo na sušiaci, veľmi čisté, opraté, nemôže povedať, že by niečo páchlo, alebo bolo špinavé. Bolo prezreté hygienické zariadenie, teda WC a kúpeľňa, veľmi čisté, voňavé, pričom matka nevedela, že tam prídu. Návštevy neoznamujú. Maloletá uviedla, že mamu má rada, chce pri nej bývať, a ku otcovi chodiť na návštevy. Nežiadajú vykonať znalecké dokazovanie, nakoľko by šlo len o traumatizáciu maloletej. Dieťa konečne potrebuje kludné prostredie, aby sa mohlo vyvíjať, riadne chodiť do škôlky, aby prebiehal styk tak, ako je. Dieťa má rado oboch rodičov. Aj keď mala matka nejaké úvahy, že dieťa otcovi nedá, vždy poslúchla ich poradenstvo, dieťa na styk pripravila. Matka spolupracuje s úradom, vždy sa drží ich pokynov. Po tom, čo ich otec požiadala listom, že dieťa bolo poškriabané psom, požiadali detskú lekárku o celkové vyšetrenie maloletej, ktorá toto urobila 14. 1. 2014, o čom súdu predložila doklad do spisu. Či ide o týranie dieťaťa nie je na posúdení úradu, ale polície alebo detskej lekárky. Pri šetreniach nebolo nikdy zistené, že by matka zanedbávala starostlivosť o domácnosť. Domácnosť bola vždy čistá, upravená, navarený obed, zakúpené potraviny, na stole ovocie. Doporučujú súdu, aby dieťa zveril matke, otec bol zaviazaný prispievať výživným v sume 130,-- € mesačne, styk určený od piatku od 17.00 hod. do 18.00 hod. v nedeľu každý páry týždeň. Oni zmenené rozhodnutie krajského súdu, pokiaľ ide o predbežné opatrenie, prevzali dňa 29. 10. 2013, a matka až dňa 4. 11. 2013, takže o tomto rozhodnutí dňa 1. 11. 2013 nevedela. Pokiaľ ide o tvrdenie, že maloletá máva často zaparenú ritku, túto skutočnosť zisťovali u lekárky maloletej, v škôlke, taktiež dvakrát pozerali maloletú, keď boli námatkovo u matky, nikdy nezistili zapareniny u maloletej. Maloletá má otca rada, sú za to, aby sa stretávala s otcom čo najčastejšie, najlepšie by bolo, ak by rodičia žili spolu a starali sa o maloletú spoločne.

Zástupkyňa okresnej prokuratúry na pojednávaní v konaní 5P/226/2009 uviedla, že po vykonanom dokazovaní sa prikláňajú vzhľadom na vek maloletého dieťaťa, aby bolo zverené do osobnej starostlivosti matky. V konaní 5P/50/2012 doporučila vykonať znalecké dokazovanie pedopsychologickým vyšetrením dieťaťa. Bez tohto dokazovania sa nevyjadří k tomu, komu má byť zverené dieťa.

Právna zástupkyňa matky na pojednávaní v konaní 5P/226/2009 uviedla, že z vykonaného dokazovania bolo súdu jednoznačne preukázané, že v čase, keď rozhoduje o zverení maloletej C. do osobnej starostlivosti rodiča, vyšlo, že dieťa by malo byť zverené do osobnej starostlivosti matky. Taktiež otcovi

má byť umožnený styk, aby sa nebránilo vývoju ich vzťahu. Z dokazovania sa preukázalo, že C. sa vyvíja normálne, je to zdravé, usmievavé dieťa, ktoré má rado aj mamu, aj otca. V prípade, ak by súd chcel zveriť dieťa do osobnej starostlivosti otca, znamenalo by to pre dieťa veľkú traumu, mohlo by ho to poznačiť na celý život, čo hovorí z vlastného presvedčenia, ako aj z prezentácie oboch znalkyň, ktoré potvrdili jej vnútornú indíciu. Každé dieťa má právo na to, a to mu zaručuje aj deklarácia práv dieťaťa, aby bolo vychovávané aj otcom, aj matkou. Keď to nie je možné, aby rodičia boli spolu, v danom prípade nie je tá možnosť daná, umožníme aspoň, aby sa dieťa ponechalo v starostlivosti matky, otec aby ho pravidelne navštevoval, venoval sa mu ako otec. K znaleckému posudku mala veľké výhrady, nevie, či sa pani znalkyňa zaoberá aj detskou psychiatriou, či by vedela rozlíšiť vzťah jej klientky, jej duševný vzťah vo vzťahu k detskej psychiatrii, nakoľko ona si myslí, že pokiaľ by jej zobrali dieťa po pôrode, taktiež by bola zranená, zanechalo by to trvalú stopu na jej duši. Jej klientka urobila všetko pre to, aby mohla otehotnieť, prestala brať lieky, lebo si bola vedomá, že by tieto mohli poškodiť plod, a namiesto zdravej C. by tu mohli mať postihnuté dieťa. Dieťa má len dva roky, a je dokázané, že z ranného detstva do troch rokov zanechávajú takéto traumy následky na dieťati celý život, teda keby súd napríklad rozhodol, že zverí dieťa do starostlivosti otca, do prostredia, v ktorom nikdy nebolo. C. má dva roky, sú správy od lekárov, sociálnej pracovníčky, že sa vyvíja, komunikuje, začína rozprávať, tak ho nechajme žiť s matkou. V konaní 5P/50/2012 uviedla, že matka sa o maloletú riadne stará. Maloletá C. je veľmi vnímavé, citlivé dieťa, inteligenčne na vysokej úrovni, čo preukazuje aj jej vystupovanie. Navštevuje materskú školu, kde vykazuje dobré výsledky, chodí na výtvarný krúžok, ktorý je jej veľkou záľubou. Po každej stránke je zabezpečená jej starostlivosť, nielen ako a kedy bola umytá, ale aj po duševnej stránke. Zo strany matky v styku otca s maloletou bránené nebolo. Namietala vykonanie znaleckého posudku pedopsychológom vzhľadom na priebeh konania, ako aj dobu tohto konania. Namietala podrobovanie sa maloletej ďalším výsluchom, čo veľmi narúša jej osobnosť. Nezaslúži si to, ide o zázrak prírody, ak sa také krásne zdravé dieťa narodí obom rodičom s handicapom, a toto dieťa treba chrániť. Navrhujú, aby maloletá C. bola zverená do osobnej starostlivosti matky, ktorá ju bude zastupovať a spravovať jej majetok. Navrhujú výživné vo výške 130,-- € mesačne, keďže výživné vo výške 27,-- € je neadekvátne, tak, aby životné potreby maloletej C. boli primerane zabezpečené vzhľadom na výdavky matky. Pokiaľ ide o styk otca s maloletou C., vedia sa dohodnúť, súhlasia s návrhom, aby styk bol rovnomerný, na obidve strany, tak, ako ho navrhla právna zástupkyňa. Navrhované znalecké dokazovanie považujú za nadbytočné.

Právna zástupkyňa otca na pojednávaní v konaní 5P/226/2009 uviedla, že otec má eminentný záujem na výchove dieťaťa, je presvedčený a uvedomuje si, že matka nie je celkom spôsobilá dať jeho dcére všetko, čo potrebuje, a to aj v ďalšom živote. Keďže jej chce len dobre, chce zabezpečiť jej vývoj, ako aj u všetkých ostatných zdravých detí, a matka nie je spôsobilá celkom vychovávať svoje dieťa vzhľadom na to, že má duševnú poruchu, je neadaptabilná, majú za to, že je v záujme dieťaťa, aby bolo zverené do výchovy otca, aby bol široko upravený styk. Právna zástupkyňa matky apeluje na citový vzťah dieťaťa a matky, ale to, že C. nepozná rodinu svojho otca, nemá k nemu vytvorený taký vzťah, nie je jeho vina. Toto dieťa má oboch rodičov, obidvaja rodičia majú rovnaké práva, napriek tomu, že sa otec snažil rozšíriť styk, toto mu umožnené nebolo. Nie sú tu na to, aby posudzovali otca a matku, majú posúdiť, či vzhľadom na rodičov, aké sú osobnosti, ktorý z nich dokáže dieťaťu dať viac. Otec má zodpovednosť, a keďže vie, že matka nie je na tom zdravotne a psychicky, aby dala všetko svojej dcére, toto jej chce dať on preto, lebo je zodpovedný. V konaní 5P/50/2012 uviedla, že matka vzhľadom na svoje psychiatrické ochorenie nie je schopná zabezpečiť plnohodnotnú a správnu starostlivosť o dcéru, ktorá býva často chorá, jej ochorenia nezodpovedajú jej veku. Dieťa chodí k otcovi neumývané, páchne, má zažmolkovanú špinu na tele. Otec má strach, že sa nevie riadne postarať, ako aj preto, lebo matka posielala sms-ky - ja zomrela, a podobne. Dieťa je neustále ošetrované na dermatitídy, dokonca mu doktorka diagnostikovala aj podvýživu. Matka si na otca vymyslela údajné sexuálne obťažovanie. U C. došlo k dosiahnutiu veku troch rokov, kedy sa prudko zvyšuje inteligencia dieťaťa, rozvíja sa jeho mentálna úroveň, schopnosti, zručnosti, ktoré matka nie je schopná vzhľadom na svoje ochorenie a intelekt u dieťaťa rozvíjať. V predošlom konaní bolo jednoznačne preukázané, že pre dieťa bude lepšie a vhodnejšie, keď bude vyrastať v starostlivosti otca, čo dal do pozornosti aj krajský súd v potvrdzujúcom rozsudku, kedy uviedol, že vo veku troch rokov reálne vyvstane potreba nanovo upraviť potreby u maloletej. Otec píše pani učiteľke R. do Materskej školy v V. každý mesiac email, a ona mu asi každý druhý mesiac odpovie. Otec nemôže pre dieťa chodiť do škôlky, pretože styk má určený v piatok od 17.00 hodiny. Navrhla predpsychologické vyšetrenie maloletej C., u koho má maloletá vhodnejšie prostredie na výchovu, citové väzby, stabilitu budúceho výchovného prostredia, zistiť dôvody, prečo maloletá odmieta matku, pričom išlo niekedy až o afektívne konanie maloletej, a v neposlednom rade zistiť aj názor maloletého dieťaťa. Žiada, aby súd ich návrhu vyhovel, matka nie

je skutočne relevantne schopná sama sa o dieťa postarať, preto žiada dieťa zveriť otcovi. Matka má neustále zdravotné problémy so zapareninami v perigenitálnej oblasti, dieťa otcovi hovorí, že u mamy byť nechce, od otca odchádzať nechce, u otca plače, že k matke nejde. U matky opätovne došlo k zhoršeniu zdravotného stavu, opätovne bola hospitalizovaná na psychiatrii, o dieťa sa nemohla postarať. Matka bezdôvodne otcovi bráni v styku, nie je ochotná sa s ním dohodnúť na ničom, neposkytuje mu informácie o dcére, neoznámila, že dcéra išla na operáciu v januári, že ani nemá za ňou prísť, lebo doma nebude. Matka nie je schopná pochopiť svoje konanie, do budúcnosti riešiť veci, dohodnúť sa s otcom. V prípade, ak by sa súd nestotožnil s ich názorom, a nevykonal ďalšie dokazovanie, žiadajú v prípade zverenia dieťaťa do starostlivosti matky široko a rozsiahlo upraviť styk, ako mu to káže Zákon o rodine, a to každý párný víkend od piatku od 17.00 hodiny do nedele do 18.00 hodiny, počas letných prázdnin dva týždne v júli, dva týždne v auguste, taktiež upraviť styk počas Vianočných sviatkov, jarných prázdnin a Veľkej noci, zaviazať matku informačnou povinnosťou. Vzhľadom na otcov príjem 330,-- €, ktorým zabezpečuje svoje potreby, bývanie, cestovanie za dcérou, takéto výživné nie je otec schopný zo svojho invalidného príjmu hradiť.

Svedok MUDr. Krkoška, psychiater matky, v konaní 5P/226/2009 na pojednávaní dňa 20. 1. 2010 uviedol, že dňa 29. 10. 2009 vydal potvrdenie o tom, že matka je z jeho psychiatrického hľadiska schopná zabezpečiť opateru a starostlivosť o dieťa. Čo sa týka otázky, či neublíži alebo ublíži dieťaťu, je to osobná vec, nakoľko duševná choroba sa môže vyskytnúť u ktorejkoľvek osoby. Podľa neho minimálne dva roky pacientka lieky neužívala, ani počas tehotenstva, ani po pôrode. Sám jej v júli písal doporučené lieky, v ktorých však nepokračovala, a neužívala ich ani pri kontrole 31. 8., kedy písal, že ide o poruchy prispôsobenia sa, uvedenú schizoafektívnu poruchu v štádiu úzdravy, a tohto času nedoporučuje medikáciu. Tie lieky sú na ochorenie, ktorým trpí, lenže dá sa povedať, že skôr boli manifestačné, domnieva sa, že medikácia nikdy nebola taká, ako mala byť, vyjmúc obdobie, kedy chodila k nim, je tomu asi štyri až šesť rokov späť, kedy chodila na depotné injekcie. Bola opakovane psychicky hospitalizovaná, jej ochorenie napriek tomu, že má svoje číslo a diagnózu, nebolo špecifikované konkrétne, i keď závery sa opakujú. Dominujúca je tam surdomunitas, teda že nepočuje a nerozpráva, možno aj tým pádom dochádza sporadicky k dekompenzáciám, ktoré sa prejavujú paranoidným syndrómom, ktoré sú u nepočujúcich časté. Ambulantne matka nie je typicky psychiatrický prípad, alebo pacient, v súčasnosti je stav skutočne dobrý, aj podľa posledných kontrol, ktoré u neho boli, a na základe čoho vydal aj potvrdenie plne si uvedomujúc možné následky. Nevie o prekážke, ktorá by bránila zveriť maloleté dieťa do osobnej starostlivosti matky. Matka tohto času nepotrebuje liečbu, okrem dispenzárnej, t.j. každé dva mesiace, musí navštíviť ambulanciu na kontrolu. Záleží taktiež od vyjadrenia detskej lekárky dieťaťa. Nepočujúci všeobecne mávajú sklony k paranoidite, sú vzťahovační, majú pocit ukrivdenia, alebo že im môže niekto ublížiť. Je lekárom matky od roku 1994, a jej prvá hospitalizácia prebehla za absolútne nejasných okolností, po určitom erotickom konflikte, ktorý zažila ako študentka, a vtedy mala aj suicidálne tendencie. U matky ide o diagnostikovanú schizoafektívnu poruchu, ochorenie, ktoré sa prejavuje poruchami nálad, depresívnym syndrómom, poruchami myslenia, bludmi, vzťahovačnosťou, pocitmi ublíženia, a niekedy sa prejavujú aj poruchy vnímania. Dekompenzovaná osobnosť znamená, že nie sú známky psychózy, prítomné nejaké symptómy duševnej choroby v pravom zmysle slova, ale jedine spôsobené stresom, napätím, či už vo sfére citovej alebo zvýraznenej úzkosti, nespavosti, ale nie sú to symptómy pravej duševnej choroby. Intelektovo nejde u matky o mentálnu retardáciu, mentálna subnorma sa vyskytuje v populácii veľmi často. Toto konanie má vplyv na matku s tým, že ona sa nevie brániť, nemôže povedať to, čo by chcela, vyjadriť to vlastnými slovami. Určite ide u nej o stres, ktorý je úplne prirodzený. Ide o jej dcéru, a pre ňu je dôležité mať partnera, s ktorým by tieto veci mohli riešiť. V konaní 5P/50/2012 na pojednávaní dňa 4. 2. 2013 uviedol, že dňa 9. 6. 2011 sa matka dostavila z hospitalizácie na psychiatrickom oddelení vo Zvolene, kde bola hospitalizovaná 10 dní, po prepustení bola opäť nastavená na injekcie Afruditenu, bola jej stanovená liečba na liečbu, v ktorej doposiaľ pokračuje. Od júna 2011 doposiaľ sú kontroly matky u neho pravidelné, jej stav je naprosto v remisii, nie sú u nej prítomné žiadne psychotické, teda chorobné javy. Na kontroly chodí pravidelne, lieky užíva, liečebný režim dodržiava. Duševný stav matky nevyklučuje, aby sa mohla o maloletú postarať. Ide ale o senzorický handicap, ktorý je prítomný stále a dlhodobo. Matka užíva antidepresívnu a neuroleptickú liečbu, ktorá nemá žiadne vedľajšie účinky. Nežiaduce účinky uvedené v návrhu sa u matky nevyskytujú. Matka je schopná postarať sa o seba, a domnieva sa, že je schopná postarať sa aj o dcéru. Má stovky pacientok, ktoré majú takúto diagnózu, starajú sa o svoje deti, a kopolu starých mám, ktoré majú takúto diagnózu, a starajú sa o svoje vnúčatá. Na pojednávaní dňa 20. 2. 2014 uviedol, že matka bola na hospitalizácii od 7. 8. do 23. 8. 2013, pričom opakovane bol spúšťačom spor rodičov o maloletú dcéru. Taktiež dňa 1. 2. 2014 bola matka vyšetrená MUDr. Ševčíkovou so

záverom afektívna reakcia po frustračnej situácii a schizoafektívna porucha depresívny typ v anamnéze ako reakcia matky na to, že deň predtým dostala od svojho priateľa, s ktorým má dieťa, sms-ku, že súd ohľadne starostlivosti o dieťa pokračuje, a dieťa chce on. Vyšetrením neboli zistené žiadne psychotické, teda chorobné symptómy, a vzhľadom na úzkosť bola matka ponechaná krátkodobo na pozorovanie stavu, bola jej podaná upokojujúca injekčná liečba, ďalší deň bola odoslaná domov sanitkou. Matka naďalej pravidelne chodí na kontroly, podávajú sa jej injekcie, užíva predpísané lieky. Z medicínskeho hľadiska u nej nedošlo k podstatnejšej zmene zdravotného stavu. Podľa neho by sa mali rodičia pokúsiť o dohodu, obojstrannú opateru, spolu dosiahnu viac vzhľadom na obojstranný handicap - hluchotu, pričom tento postup by upravil aj duševný stav matky, stabilizoval by ju v duševnej, aj v emočnej sfére. Opakovanou príčinou hospitalizácie matky je jej dlhodobá frustrácia, toto konanie už trvá viac ako 3 roky, matka napriek tomu, že pokračuje v liečbe, dodržiava liečebný režim, trpí na poruchu, ktorá je dlhodobá, a môže dekompenzovať. U matky je choroba tohto času v remisii, nemôže vylúčiť, že by mohla vzplanúť ako choroba u každého, má desiatky pacientok, ktoré sú takto choré, a vychovávajú deti. On sám považuje handicap matky, teda hluchotu, za väčší problém, ako jej psychickú chorobu, na ktorú sa lieči. Matka má horší kontakt s ľuďmi z dôvodu, že je hluchá, čím trpí aj jej partner, a podľa neho ide o konflikt starých rodičov, nie účastníkov konania, za čím si stojí. Pokiaľ definovala právna zástupkyňa otca schizoafektívnu poruchu, teda prečítala jej definíciu z wikipédie, ide o poruchu akútnu, psychotickú, matka v takomto stave nie je. Zopakoval, že má veľa pacientok, ktoré takouto poruchou trpia, o svoje deti sa starali, a myslí si, že hluchota, čo sa týka výchovy dieťaťa, je skutočne pre ďalší vývoj závadnejšia, ako psychická porucha matky.

Svedkyňa MUDr. Katarína Michnicová ako obvodná lekárka maloletej C. L. N. viedla, že maloletú C. má v starostlivosti od 1. 8. 2009, kedy prišli z G., matka sa o dieťa vzorne stará, s veľkou láskou, dieťa do poradne chodí na vyšetrenie spokojné, prospieva, krásne oblečené, čistučké, dokonca nadštandardne. Na každú poradňu príde v termíne, vždy v doprovode aj so starou matkou. Všetky úkony robí matka, stará matka len prekladá a vysvetľuje dcére, čo treba s dieťaťom robiť. Matka je mimoriadne starostlivá, všetko je v poriadku, nemá žiadne problémy, ktoré by ona mohla vytknúť. Aj keď nie je psychiatricka, udáva, že dieťaťu matka absolútne nemôže ublížiť, je veľmi pekná láska medzi nimi. Matka vie samostatne robiť všetky úkony s dieťaťom, pomáha jej pri tom jej matka, samotná matka robí všetky úkony svojprávnou. V konaní 5P/50/2012 sa z pojednávania dňa 4. 2. 2013 ospravedlnila z pracovných dôvodov. Zároveň sa písomne vyjadrila, že v roku 2010 dala dieťa vyšetriť imunoalergológom, ktorý sa vyjadril, že má ľahkú anémiu, ktorá bola liečená, a matka vzhľadom k stálemu tlaku rodiny G. navštevuje ambulanciu aj pri zanedbateľných stavoch. Dieťa vyrastá v rodine, kde má dostatok starostlivosti a lásky. Starostlivosť o dieťa je príkladná, až prehnaná. Dieťa má absolvované všetky povinné preventívne prehliadky a očkovania. Prekonalo bežné detské ochorenia, s ktorými sa v svojej 32-ročnej praxi stretáva dennodenne. Dieťa pri každej návšteve v ambulancii pôsobí pokojne, čistučko, je voňavé, vždy sa presviedča o láske a starostlivosti, aj napriek handicapu, ktorý matka má. Na dieťaťu vidieť pohodu, dostatok lásky, ktorú mu matka dáva, nie je u neho ani náznak týrania alebo zanedbania. Práve naopak, opakovane po návštevách u otca má dieťa problémy, popáleniny, až náznak úpalu, Herpes zoster, nádchy, hnačku. Čo sa týka diagnózy Herpes zoster, ide o vírus varicella zoster, ktorý po prekonaní varicelky skryte prežíva v senzoryčných gangliách, miechových a mozgových nervoch, pri aktivácii, môže to byť i stres, behom dvoch - troch dní (čas, kedy dieťa bolo u otca), sa zjaví makulopapulovyrážka, ktorá sa šíri pozdĺž inervácie nervu. Z pojednávania dňa 20.2.2014 sa taktiež ospravedlnila z pracovných dôvodov. Uviedla, že vo veci opakovane vypovedala, písala vyjadrenie, a jej stanovisko sa nemení.

Svedkyňa C. Š. (poznámka sudkyne - taktiež nepočujúca) uviedla v konaní 5P/226/2009, že matku C. veľmi dobre pozná, spolu vyrastali, chodili do školy do Kremnice. Ona má štyri deti vo veku 11, 10, 2,5 a 1 rok. Doteraz sú priateľky, Alena jej vypomáha pri výchove detí. Pomáhala jej obliekať, kúpať, pri varení, a iné veci. Taktiež kŕmiť, dávala pozor na prechádzke, sama bola s jej deťmi na hodinu a pol na prechádzke, a to s jedným alebo dvoma, nebála sa nechať samotné deti prechádzať s ňou.

Svedkyňa S. G. na prvom pojednávaní v konaní 5P/226/2009 uviedla, že Stano sa zoznámil s C., keď bol na lyžovačke spolu s nepočujúcimi v Tatrách. Jej syn si podal návrh na zverenie maloletej C. do starostlivosti z dôvodu, že ju má rád, že ju chce vychovávať, vie, že matka má problémy. Je schopný o dieťa sa postarať, býva s nimi v spoločnej domácnosti. S matkou maloletého dieťaťa nemá dobrý vzťah, nemá k nej dôveru, nevie si predstaviť, ako bude vychovávať dieťa. Matka maloletého dieťaťa je roztržitá, v určitých situáciách nevie zareagovať, nevie, čo spraviť, nemá rozhľadenosť, nevie posúdiť dôležité a dôležitejšie veci, nevie dieťa obliecť. Po tom, čo sa dozvedela, že sa matka liečila na psychiatrii,

chcela jej pomôcť, zaviedla ju k niekoľkým lekárom, matka však nespolupracovala, na rady lekárov nereagovala. Dieťa zanedbané nebolo, ale bolo nesprávne oblečené, resp. moc naobliekané, matka spolu so starou matkou by starostlivosť o dieťa zvládli, ale je tu aj otec. Ona si dieťa prisvojil nechce. Na ďalšom pojednávaní svedkyňa uviedla, že otec je schopný lepšie zaobstarať potreby dieťaťa ako matka, no nedospeli ku komunikácii s matkou, ani starou matkou, nie sú vítaní v jej prítomnosti, dieťa patrí aj do ich rodiny, aj oni sú starí rodičia, o dieťa sa zaujímajú. Nevidia dôvod pre scény, aké robievajú matka so starou matkou. O C. je postarané, i keď sú určité nedostatky, ktoré však oni nemôžu riešiť. C. je veľmi bystrá, keby sa s ňou viac rozprávalo, bola by viac vpredu. V prvom rade je tu rodina, aby dieťa učila hovoriť, chodiť, spoznávať nové veci, hrala sa s ním, a netreba sa spoliehať na škôlku a asistenta. Oni sú ochotní pomôcť, rodina je najdôležitejšia. Škola je potrebná, ale je len doplnkom. Vzťah medzi ňou a C. nie je, a ani nikdy nebol. Nechcela komunikovať ani s ňou, ani s nikým z rodiny, chcela byť len so Stanom. Bývala u nich 6 mesiacov, vytvorili im súkromie v izbe. Ich rodina je usporiadanejšia, preto by mohli vychovávať maloletú C.. Rodičia k sebe cestu nenašli, nechcú spolu žiť. Kolízna opatrovníčka jej uviedla, že dieťa je malé, doporučovala by úpravu styku s ňou súdnou cestou, vždy hájila to, čo spraví matka, čo matke môže ublížiť. V konaní 5P/50/2012 uviedla, že maloletá vždy, keď ju vracajú k matke zo styku, sa snaží vyjednávať, zostať dlhšie, počíta na prstoch dni, pred otcom vždy uteká, schová sa, udáva, že bola u neho len krátko, že už musí ísť. U mamy papá papierové polievky, ide o sáčkové polievky. Ona otca miluje, spolu sa hrajú, aj ich má rada, otca vždy uprednostňuje. Niekedy otca neposlúchne, keď niečomu nerozumie, vždy sa pýta jej alebo dedka, aby jej to uviedla. Keď prídu na Turzovku, maloletá za otcom beží, nerozlúči sa ani s matkou. Taktiež posledný rozchod bol veľmi plačlivý, rozľútený. Do bytu k matke nechodí. Keď C. príde, prádlo jej nesmierne páchne, z piatich razov mala trikrát zapálenú cikulku, suchú kožu na nohách, ktorú jej natieral masťami, má pleseň na nožičkách. Otec bol so zaparenou ritkou na pohotovosti. Keď C. matka odovzdáva, vždy čakajú vonku, maloletá je premrznutá, v obyčajných gumených čižmičkách, nohy má studené, nemá náhradné oblečenie, ktoré jej musia dokupovať. Nepozná veľa vecí ohľadne jedla. Maloletá rada rozpráva, komunikuje, je dobré, keď žije v domácnosti, kde počujú a rozprávajú ľudia, nie je v tichu. V decembri 2013 prišla poškriabaná od psa, v januári 2014 bola pokúšaná na kolienku. Maloletá ju prosila 10. januára, aby ju už nevrátili. Povedala, že nebude chodiť k otcovi na návštevy, ale k mame, to povedala sociálna. Oblečie sa do všetkého, má rada šaty, ale oblečie si aj tepláky, problémy s tým nemajú. Oni kupujú veci na sobotu a nedeľu, pretože matka jej nedáva náhradné oblečenie. S matkou maloletej sa nerozpráva.

Svedkyňa C. Š., triedna učiteľka maloletej, v konaní 5P/50/2012 uviedla, že C. má v triede pol roka, predtým ju učila iná pani učiteľka. C. pravidelne navštevuje materskú škôlku, je priateľská, chodí čistá, upravená, vidieť, že matka sa o ňu riadne stará. Matka má všetky poplatky zaplatené. Matka sa zúčastňuje akcií v škôlke, denne sa na C. informuje. C. je niekedy ráno vzdorovitejšia, chce sa pekne obliecť, potrpí si, aby mala šaty, alebo si chce zobrať hračku, ktorú si doniesla. Keď dostala maloletú do triedy, bola trochu utiahnutá, nerada vystupovala pred kolektívom. V súčasnosti sa to napravilo, nemá problémy vystupovať pred kolektívom, má svoje dve - tri kamarátky. Vyvíja sa bez vážnejších problémov. Ona v jej vývoji nevidí žiaden problém, ktorý by maloletá mohla mať. Vzťah matky a C. je dobrý, C. matku rešpektuje, neodmieta. Nemá vedomosť o tom, že by sa otec na Adelku informoval. Ak bola u otca na návšteve, ona sa jej opýta, ako sa u neho mala, C. odpovie - dobre. Maloletá dbá o svoj zovňajšok, pokiaľ idú von, nechce sa ani vyzliecť do teplákov, ide teraz o takú módu medzi dievčatkami v škôlke. Dobre kreslí, jemnú motoriku má veľmi dobre vyvinutú, jej pracovné zošity sú na dobrej úrovni, bude pripravená dobre do školy.

Svedkyňa B. G. na pojednávaní v konaní 5P/226/2009 uviedla, že je sestra otca maloletého dieťaťa, C. pozná, odkedy sa k nim nastahovala, počas dvoch týždňov, keď u nich žila, brali ju ako hosťa, nevykonávala u nich žiadne práce, málo komunikovala, bola veľmi utiahnutá, čakávala väčšinou na R., kedy sa vráti z roboty, keď sa jej nepáčila strava, kúpila si sáčkové polievky, ktoré si zohriala. Alebo si zašla do marketu a nakúpila veci, z ktorých málo čo spotrebovala, neúmerne nakupovala. Brigádničila v cukrárskej výrobe. Zažila s ňou konflikt pri vyplňovaní tlačív, keď navrhla, aby ako človek vybavujúci písomnosti bol uvedený otec, čo C. veľmi rozčúlilo.

Svedkyňa E. M. na pojednávaní v konaní 5P/226/2009 uviedla, že je osobná asistentka matky, stretáva sa ako s matkou, tak aj s jej dcérou. Matka sa stará o dcéru, dáva na ňu pozor, prezlieka ju, navarí jej, má upratané, čisto, ako matka je dobrá. Problém vidí v tom, že pokiaľ sa rozprávajú, ona sa veľmi bojí toho, čo bude, čo sa stane na tomto súde, má z toho nervozitu, stále nad tým rozmýšľa, vždy je nervózna, pokiaľ má otec stretnutie s dieťaťom, lebo sa bojí, čo zasa nájdu, či voľačo zlé, že jej ublížila, alebo že

má nejakú modrinku, má zlé topánky, fotia ju, neprichádza jej to dobre. Keď otec príde pozrieť dieťa, mali by ísť spolu na prechádzku, poprechádzať sa, porozprávať sa, s malou sa pohrať, ona, naopak, má nervy, lebo sa bojí, čo sa bude kontrolovať, čo budú na nej pozeráť, čo je zlé. Ako jej pomocníčka sa s ňou rozpráva, a myslí si, že nie je zlá matka, a nemá vôbec žiaden problém vychovávať svoju dcéru, najväčší problém vidí v tom, že niekto na ňu neustále útočí. Pre nich oboch by bolo najlepšie, keby spolu vychovávali dcérku. Starali by sa o ňu obaja, a rodičia by im pomáhali. Pri styku sa matka bojí R. matky, Stano chce byť aj dlhšie, ale jeho matka mu to nedovolí, musí ju poslúchnuť. Má vedomosť o tom, že pri styku je vždy J. S. G. alebo teta. Tieto informácie má sprostredkované od matky. Na styk predtým chodievali dvaja ľudia, v súčasnosti jeden, matka s tým nesúhlasí, má z toho strach, chcela by byť s otcom sama.

Svedkyňa U. Ď. na pojednávaní v konaní 5P/226/2009 uviedla, že matku pozná odmalička, keď si našla priateľa, snažila sa otehotnieť, jej starostlivosť o dieťa je veľmi vzorná, je zodpovedná, aj keď to má so svojím hendikepom veľmi ťažké. Malička je veľmi živé dieťa, posunkuje, k svojmu veku je vyspelejšia. Dievčatko je viazané na matku, zároveň pozná svoje okolie. Aj keď bola maloletá vychovávaná iba matkou, ale bola vychovávaná v rodinnom štýle, negatívna od susedov nikdy nepočula. Matka rada šila, teraz sa venuje dieťaťu, má upratané, navarené, vypraté, všetko čisté, na poriadku. Jej dcéra robí maloletej Adele asistenčnú službu, aby sa mala s kým rozprávať. Maloletá v súčasnosti začína rozprávať, dokonca aj posunkuje.

Znalkyňa Dagmar Štrocholcová na pojednávaní uviedla, že matka trpí duševnou poruchou schizoafektívnou psychózou, ktorá sa u nej začala vo veku 20 rokov. Pre toto ochorenie bola opakovane hospitalizovaná, a typické je preň výskyt kombinovaných príznakov porúch nálady a príznakov schizofrénnych. Pri opakovaných hospitalizáciách sa vyskytli z okruhu afektívnych príznakov v prevahe známky depresívneho syndrómu s plačlivosťou, labilitou nálad, izoláciou, pasivitou, a zo schizofrénnych sa najčastejšie vyskytovali paranoidné bludy, religiózne bludy, útržkovité halucinácie. Ochorenie prebieha v atakoch, opakovane sa vyskytujú recidívy. Medziobdobie je obdobie bezpríznakové, alebo bez prejavu ochorenia. Toto ochorenie je celoživotné, následkom neho zostáva tzv. trvalá zraniteľnosť, to znamená u matky zníženú odolnosť voči záťaži, aj počas vyšetrenia zistili, že zostáva trvalo zvýšená senzitívna vzťahovačnosť, až paranoidita, ktorá sťažuje jej pohyb v societe, pružnosť reagovania v niektorých situáciách. Z dlhodobého hľadiska je výrazne znížená odolnosť matky voči záťaži, v tejto záťaži je riziko, že môže dôjsť k recidíve a znovuvzplanutiu ochorenia. Nevylučuje, že pri tomto ochorení nie je úplne schopná existovať samostatne, nakoľko veľa ľudí týmto ochorením trpí, a samostatne žijú. Z pohľadu tohto ochorenia matka nie je schopná samostatne vychovávať dieťa z toho hľadiska, že zostáva u nej zvýšená zraniteľnosť, a tým sa oslabuje jej pružnosť reagovať na zmeny situácie. Pokiaľ ide o osobnostný profil, otec je vyrovnanejší, a preto sa rozhodli, že je schopnejší zabezpečiť výchovu dieťaťa, aj keď on potrebuje pomoc okolia. Porovnávali schopnosti oboch rodičov, a nevylúčili, že aj matka s takouto diagnózou sa môže starať o dieťa, ale u matky zostáva znížená pružnosť reagovania. Nevylučuje, že matka je schopná postarať sa o maloleté dieťa, ale z dlhodobého hľadiska je pružnosť reagovania oslabená.

Znalkyňa Mgr. Emília Kollárová na pojednávaní uviedla, že pokiaľ matka prostrediu nedôveruje, býva vzťahovačná, paranoidná, negativistická, nepodarí sa s ňou nadviazať kontakt. Na začiatku mala problémový vzťah aj so svojou matkou, taktiež pani S. G. neprijala, nie že by sa jej bála, neznáša ju. Vzťah bol problematický ešte pred narodením C.. Tieto ženy spolu nevychádzali, matka nechcela prijať normy rodiny G.. Matka má k otcovi pozitívny vzťah, očakáva, že by sa vzťah mohol obnoviť, ale toto otec odmieta. Otec je naviazaný na svoju matku, má ju rád. Je adaptívny, opakovane si nachádza prácu, športuje, ide na internet, má vodičskú preukaz. Znalecký posudok vypracovali z hľadiska dlhodobého, zle sa im to rozhodovalo, ale nakoniec sa rozhodli, že kvalitnejší vývoj bude mať dieťa u otca, ale matka je zhruba schopná postarať sa. Dieťa pôjde intelektovo viac dopredu v rodine otca. Od narodenia do troch rokov dieťa reaguje na báze emócií a citov, ktoré sú u matky veľmi široko zastúpené, dieťa miluje. Od troch rokov začína fungovať rozum, dieťa si už pamätá, získava sociálne skúsenosti. Pokiaľ C. nepôjde do školy, rozmýšľali nad striedavou výchovou. Nepísali to do znaleckého posudku, nakoľko tieto rodiny sa nevedia za živý svet dohodnúť. Ak by to bolo, bolo by to jednoznačne v prospech dieťaťa. Intelektová úroveň u otca je v oblasti normy, v populačnom priemere, u matky v podpriemere, ale stále v norme, sociálna inteligencia je nízka, že ju stiahla do subnormy. Matka má pocit, že dieťa je len jej, ale nejde o voľnú racionálnu lásku. Vzťahovačnosť matky môže negatívne ovplyvniť aj dcéru. Otec je sociabilný, komunikatívny, dokáže reagovať na záťaž. Má priateľov, nemá problém nadväzovať vzťahy,

získava informácie z internetu, má záujem o zamestnanie. Matka má problém s komunikáciou v širšom sociálnom prostredí. Nevláda nové situácie. Na záťaž reaguje únikom, nechce to počuť, odchádza. Otec maloletej mal stimulujúce sociálne prostredie, matka z Kremnice prichádzala len na sviatky a prázdniny. Väčší vplyv na ňu mala škola, ako rodina. Pokiaľ bude dieťa navštevovať MŠ, uvažovali aj nad striedavou starostlivosťou, ale do ZP to nedávali z dôvodu, že tieto rodiny sa za živý svet nevedia dohodnúť. Ak by dieťa zostalo u matky, zveriť ho do starostlivosti otca by bolo po prehodnotení dobré v piatich rokoch, nakoľko v šiestich rokoch nastupuje do školy, aby dokázalo nadobudnúť kontakt s kamarátmi, rovesníkmi, prostredím. Otec je zodpovedný voči C., jeho vzťah s matkou bol spočiatku pekný, potom sa rozbil, on nechce, aby ďalej fungoval. Nie je závislý na svojej matke, má ju rád, žijú v spoločnej domácnosti, matka mu pomáha vybavovať veci súvisiace s týmto problémom, bežný život si on organizuje sám.

Súd okrem výsluchu účastníkov, ich právnych zástupcov, svedkov a znalkyň vykonal dokazovanie aj vypracovaním znaleckého posudku a oboznámením sa s celým spisovým materiálom.

Zo znaleckého posudku číslo 4/2011 od MUDr. Dagmar Štrocholcovej, znalca z odboru zdravotníctvo, odvetvie psychiatria, a číslo 2/2011 od Mgr. Emílie Kollárovej, znalca z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia dospelých a detí, súd zistil, že u matky sa jedná o osobnosť symplexnejšie štrukturovanú, dispozične intelektovo v oblasti dolnej normy. Celkovo je potrebné hodnotiť intelektovú úroveň ako subnormnú. Hlboko subnormná je hlavne oblasť sociálnej inteligencie týkajúca sa nedostatočne osvojených a rozvinutých sociálnych zručností, základných sociálnych etických právnych noriem, sociálneho úsudku. Pohyb v sociálnom prostredí je disadaptívny, premorbidná osobnosť matky je silne introvertovaná, stiahnutá do seba, odmietajúca nadväzovať kontakt so sociálnym prostredím. V prejave k okoliu je negativistická, odmietavá, neschopná dochádzať ku kompromisom, rigidne trvá na svojich požiadavkách. Schopnosť afektívnej a emočnej rezonancie s okolím je minimálna, oblasť empatie je slabo rozvinutá. Osobnosť je egocentrická, kritická ku okoliu, neschopná reálneho sebanáhľadu a sebakorekcie. Premorbidná osobnosť je prekrytá psychickou poruchou charakteru psychózy, pre ktorú bola opakovane hospitalizovaná na psychiatrickom oddelení. Ochorenie je zatriedené do okruhu schizoafektívnych porúch, čo je kombinácia poruchy nálady a schizofrénnych príznakov. Ochorenie prebieha v atakoch, ktoré majú ohraničené trvanie. Aj v medziobdobí pretrvávajú zvýšená zraniteľnosť so zníženou odolnosťou voči záťaži a pohotovosťou k dekompenzáciám osobnosti. Podľa aktuálneho psychologického vyšetrenia nie je nadobudnutý plný stav remisie. Kontakt s realitou a kontrola realitou nie je nadobudnutá, v myslení sú známky zvýšenej senzitivnej vzťahovosti a paranoidity. Otec je intelektovo v populačnom priemere v rámci normy. Vyvíjal sa v stimulujúcom a podporujúcom psychosociálnom zázemí rodiny. Sociálna oblasť intelektu je v norme, má osvojené a v osobnosti internalizované základné sociálne, etické, mravné a právne normy a vedomosti. Má nadobudnuté potrebné sociálne zručnosti, je schopný sám sa pohybovať v societe. Má koníčky, bol dlhodobo pracovne činný. Osobnosť je submisívnejšia, schopná dochádzať ku kompromisom. Je pokojný, vyrovnaný. Oblasť emotivity a vyšších citov je v priemere. Nemá sklon k afektívnym výbuchom. Nezistili známky duševnej poruchy alebo choroby. Matka je citovo silne naviazaná na dcéru, ide až o vyhrotený pocit vlastníctva. Obáva sa vstupu iných osôb do života C., postavila ju do pozície jediného zmyslu života. Otec je taktiež emočne viazaný na dcéru, túži po kontakte s ňou, snaží sa rešpektovať požiadavky a normy, ktoré vytvorila matka. Psychomotorický vývoj dieťaťa prebieha v norme, dieťa je komunikatívne, dôveruje okoliu. Otec je schopný posúdiť svoje správanie a následky svojho konania vo vzťahu k dlhodobému výchovnému procesu, je prístupný učeníu sa novému, k radám okolia, aby to bolo na prospech vecí. V oblasti sociálnych zručností, sociálneho úsudku, osvojenia, základných sociálnych, etických a právnych noriem a ich využitia v bežnom pohybe societe, schopnosť anticipovať a plánovať nachádza sa podstatne kvalitnejšie u otca. U oboch rodičov vzhľadom k ich sluchovej poruche bude potrebná pomoc ich najbližšieho psychosociálneho prostredia. Berúc do úvahy záujem dieťaťa, jeho zdravý vývoj a vývin pri zhodnotení osobnosti oboch rodičov pre maloletú C. je vhodnejšie byť v starostlivosti otca. Súbor emočných sociálnych schopností, znalostí a zručností je u otca kvalitnejšie rozvinutý, pohybuje sa v populačnom priemere v rámci normy. U matky po zhodnotení konštatujú, že emočné a sociálne schopnosti, znalosti a zručnosti sú subnormné. Vyšetrením oboch rodičov sa javí rodinné prostredie otca ako vhodnejšie pre vývoj maloletej C.. Nemožno vylúčiť, že vzhľadom na zvýšenú zraniteľnosť matky a zníženú odolnosť voči záťaži môžu zvýšené nároky pri starostlivosti o dieťa spôsobiť návrat akútneho prejavu ochorenia matky. Znalkyne doporučujú vzhľadom na zistené skutočnosti maloleté dieťa zveriť do osobnej starostlivosti otca, upraviť styk dieťaťa s druhým rodičom na každý druhý víkend, alebo podľa vzájomnej dohody.

Zo správy od Mestského úradu G. X. Y. súd zistil, že otec žije so svojimi rodičmi v rodinnom dome, ktorý je dispozične rozdelený na jeden štvorizbový a jeden jednoizbový byt. Otec nevlastní nehnuteľnosť, vlastní auto. Jeho matka je zdravotná sestra, otec pracuje vo firme Zoma-plast Přerov. R. G. ml. je pracovitý, zodpovedný, ústretový, nekonfliktný typ človeka.

Zo správ od Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Čadci o prešetrení pomerov u maloletej C. v rámci celého spisového materiálu súd zistil, že šetrenie v rodine bolo vykonávané niekoľkokrát. Starostlivosť matky o maloletú dcéru je konzultovaná so všetkými inštitúciami, t.j. detskou lekárkou, materskou škôlkou, mestským úradom, všetky správy sú jednoznačne v prospech matky. Matka má vždy navarené, byt je čistý, prádlo opreté, požehlené, matka má s maloletou vytvorený veľmi dobrý vzťah.

Z potvrdenia od MUDr. Pavla Krkošku, psychiatra, zo dňa 29. 10. 2009 vyplýva, že matka od roku 2007 lieky neužíva, porodila, nemala žiadne problémy ani po pôrode. Tohto času je stav v dobrej remisii, má motiváciu starať sa o dieťa a je schopná tohto času zabezpečiť opateru a starostlivosť dieťaťu.

Z potvrdení od detskej lekárky MUDr. Kataríny Michnicovej súd zistil, že maloletú C. má v starostlivosti vo svojej ambulancii od 29. 7. 2009. Matka sa o dieťa veľmi dobre stará, dieťa chodíva čisto oblečené, prospieva na váhe, i psychomotoricky. Spolupráca medzi ambulanciou a starou matkou, ako aj matkou je bezproblémová, medzi matkou a jej dieťaťom vidieť veľmi pekný vzťah, dieťa prekonalo len bežné ochorenia, ktoré zvládli bez problémov. Niet dôvod odobrať dieťa matke. Pri každom vyšetrení bolo dieťa vyzlečené, nikdy nenašla prejavy násilia, ani týrania. Nakoľko otec napáda nedostatočnú starostlivosť o dieťa, opakovane prehlásila, že o dieťa je veľmi dobre postarané, hospitalizácie dieťaťa boli len na základe prehnannej starostlivosti o dieťa. Tieto ochorenia by spolu zvládli aj v domácom prostredí. Maloletá C. absolvovala všetky preventívne prehliadky a očkovania vždy v presne stanovenom čase. Zo správy zo dňa 24. 9. 2013 súd zistil, že psychomotorický vývoj maloletej je primeraný veku. Prekonala bežné detské ochorenia, starostlivosť o dieťa je nadmieru uspokojivá, i keď matka trpí handicapom. Jej citová väzba a chovanie sú naozaj ukážkové. Pri každej návšteve je dieťa upravené, čisté, nikdy nejavilo známky zanedbávania a podvýživy. Posledné vyšetrenie bolo 12. 8. 2013 po návšteve u otca, mala potničky. Z vyšetrenia 14.1.2014 (na žiadosť otca po tom, čo dieťa bolo poškrábané vlastným malým psíkom) vyplýva, že dieťa nejaví žiadne známky násilia, koža čistá, bez modrín a škrabancov, perigenitálne bez vyparenia.

Zo správ od Mestského Ú. V. súd zistil, že H. L. je rozvedená, vlastníčkou štvorizbového bytu, vychovala štyri deti. Jej príjmom je starobný dôchodok vo výške 320,- €. Sociálne pracovníčky taktiež vykonali návštevu u matky maloletej C. dňa 7. 3. 201, kedy bola matka s maloletou doma, prítomná bola aj stará matka. Domácnosť bola uprataná, v izbe bolo čisto, riad umytý, prádlo čisto poukladané v skrinke. V čase návštevy bola C. J. okojná, hrala sa s hračkami, usmievala sa, čisto oblečená. Bolo vidno, že sa v domácnosti cíti dobre, a je šťastná. Mestský úrad doporučuje zverenie dieťaťa do starostlivosti matky. Zo správy zo dňa 24. 9. 2013 vyplýva, že maloletá bola koncom minulého týždňa videná v sprievode matky na prechádzke po meste Turzovka, maloletá sa vozila na bicykli. Zo strany občanov mesta, ani inštitúcií mesta neboli podané na matku, ani dcéru žiadne sťažnosti.

Zo správ predložených otcom mal súd preukázané, že otec bol zamestnaný v čase od 21. 3. 2011 do 31. 12. 2012 vo firme RIBE Slovakia, s.r.o., s čistým mesačným zárobkom za obdobie od 3/2011 do 8/2012 3.421,49 €, z čoho vyplýva, že čistý mesačný zárobok otca bol 190,-- € mesačne. Taktiež otec od 6. mesiaca 2011 do 12. mesiaca 2011 poberal mesačné dávky á 136,10 €, za 1/2012 - 2/2012 dôchodkové dávky vo výške 283,45 € plus mu boli doplatené dávky za obdobie od 26. 3. 2012 do 15. 8. 2012 v sume 402,74 € a od 10. 8. 2012 do 15. 12. 2012 v sume 408,24 €. Za 12. mesiac/2012 otec poberal dôchodkové dávky v sume 324,10 € a za celý rok 2013 334,20 € mesačne, plus za mesiac január 2013 mu bola vyplatená suma ešte 5,05 €. Pokiaľ ide o jeho výdavky, na maloletú C. prispieval výživným do 4/2013 sumou 47,-- € mesačne, od 5/2013 sumou 27,-- € mesačne. Rodičom prispieva na bývanie a stravu sumou 200,-- € mesačne. Náklady na benzín, cestovné 2-krát mesačne Turzovka a späť 720 km 75,-- € mesačne, mobil si platí 10,-- € mesačne, životnú poisťku 20,-- € mesačne, pobyt C. u otca ho vyjde asi na 25,-- € mesačne. Ďalšie výdavky súvisia s jeho zdravotným stavom. Bol operovaný na chrbticu 4-krát ročne v rokoch 2012, 2013, navštevuje rehabilitácie chrbtice v V., kde doplatil za liečbu, lieky, cestovné. V roku 2013 bol v kúpeľoch v Kováčovej, kde zaplatil doplatok 50,-- €. Ročná zákonná poisťka auta plus poistenie životov ho stoja 104,83 €.

Zo správ predložených matkou mal súd preukázané, že príjem matky za rok 2011 tvoril dôchodok 282,50 € plus RP 190,10 € plus PnD 22,01 €, plus výživné 33,-- €. Do 6. mesiaca 2012 dôchodok vo výške 291,90 € plus RP 194,70 € plus PnD 22,54 €, plus výživné 45,-- €. Od 6. mesiaca 2012 dôchodok 291,90 €, plus PnD 33,11 € plus výživné 45,-- €. Za rok 2013 dôchodok 203,-- € plus PnD 33,93 € plus výživné 27,-- €. Pokiaľ ide o výdavky matky za rok 2011 za nájom 63,80 €, elektrickú energiu 40,-- €, telefón, internet do 27,-- €, MŠ 28,26 €. Za prvý polrok roku 2012 nájom 63,80 €, električka 50,-- €, telefón, internet do 27,-- €, škôlka 34,07 €. Za druhý polrok 2012 matka už platila nájom vo výške 93,-- €, ostatné poplatky nezmenené. Za rok 2013 matka naďalej platí za nájom 93,-- €, električku 50,-- €, telefón, internet 27,-- €, škôlku 43,65 € mesačne.

Z komplexného posudku od Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Trenčíne na otca súd zistil, že miera funkčnej poruchy otca je 80 % podľa prílohy č. 3, časť VII, pod bodom 1 Zákona číslo 447/2008, preto sa v zmysle § 2 ods. 3 zákona považuje za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím.

Zo Sociálnej poisťovne Považská Bystrica súd zistil, že na základe vypracovaného posudku pre ústredie sociálnej poisťovne otec spĺňa podmienky na priznanie čiastočnej invalidity naďalej (50 %).

Zo správy od Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Trenčíne o prešetrení pomerov v rodine otca súd zistil, že dňa 5. 4. 2011 bola vykonaná návšteva v domácnosti G., kedy bol doma otec dieťaťa R. G. a jeho matka S. G.. Rodina býva v rodinnom murovanom dome, ktorý je v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov R. C. S. G.. Obaja starí rodičia sú zamestnaní. Otec býva v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi. Od septembra 2010 do apríla 2011 bol evidovaný na úrade práce v evidencii nezamestnaných. Po dobu šiestich mesiacov poberal podporu v nezamestnanosti. Od 21. 3. 2011 pracuje na dohodu o vykonaní práce v obchodnej spoločnosti RIBE Slovakia, dohoda je uzatvorená do 30. 6. 2011. Otec má reálny prísľub, že s ním bude uzatvorený pracovný pomer na dobu neurčitú. Otec poberá čiastočný invalidný dôchodok. Rodinný dom otca pozostáva z obývačej izby, spálne starých rodičov, izby otca dieťaťa, hosťovskej izby, kuchyne a príslušenstva. Hosťovskú izbu je možno uspôsobiť pre potreby maloletej C.. Domácnosť je kompletne zariadená moderným a účelovým zariadením, po stránke hygieny udržiavaná na veľmi dobrej úrovni. Dieťa má v dome posteľku, kočiar, sedačku do auta. Za domom je vytvorený oddychový kút, ktorý je možné prispôsobiť aj ako hrací priestor pre dieťa. Otec má predbežným opatrením dočasne upravený styk s maloletou dcérou, styk otca a dieťaťa sa realizuje za prítomnosti rodiny otca. Otec si vyživovaciu povinnosť v zmysle rozhodnutia súdu v sume 33,- € riadne a včas plní. Nad rámec prispieva nákupom potravín pre dcéru, pred rokom dcére zakupoval aj jednorazové plienky. Na Vianoce jej zakúpil detskú plastovú sedačku. Pokiaľ sa snažil zabezpečiť dieťaťu ošatenie, obuv, hračky, vznikali z toho nedorozumenia, preto tieto veci momentálne nekupuje, má za to, že to nemá zmysel. Nebráni sa tomu, že tak bude robiť v budúcnosti. Otec rodičom prispieva na chod domácnosti sumou 150,- €, v tom sú poplatky spojené s bývaním, ako aj strava. Väčšie potreby, ako napríklad ošatenie, obuv si hradí samostatne. Mesačne si hradí stavebné sporenie a životnú poisťku. Nemá ďalšiu vyživovaciu povinnosť. Jeho zdravotný stav je dobrý, nenavštevuje žiadnu odbornú ambulanciu, okrem foniatrie. Otec sa vyjadril, že chce, aby maloletá C. s ním žila v G., vyrastala tu, chodila do materskej školy a bola kontaktovaná s celou rodinou. Nemá výhrady voči stretávaniu sa matky s dcérou. Uvedomuje si, že pri určitých úkonoch potrebuje pomoc svojich rodičov. Vie pripraviť teplú stravu, ožehliť, prať v práčke, upratať. Vo voľných chvíľach sa venuje svojim koníčkom, športu, informácie čerpá hlavne z internetu. Cez internet komunikuje s nepočujúcimi priateľmi, je bezplatným darcom krvi, držiteľom vodičského preukazu typu B. Dcéru má rád, pamätá na jej ďalšiu budúcnosť, založil jej vkladnú knižku. Otec dieťaťa po stránke materiálneho zabezpečenia má vytvorené podmienky pre starostlivosť o maloletú C..

Z dohody o vykonaní práce uzatvorenej medzi zamestnávateľom RIBE Slovakia a otcom súd zistil, že túto dohodu uzatvorili na dobu od 21. 3. 2011 do 30. 6. 2011 s dojednanou odmenou práce 1,58 € netto/hodina, dojednaný rozsah práce maximálne 175 hodín. Z pracovného hodnotenia od firmy RIBE Slovakia súd zistil, že otec doteraz neporušil pracovný poriadok v spoločnosti, ani Zákonník práce, pridelené pracovné povinnosti si svedomito plní, svojím prístupom k zvereným úlohám vidia možnosť do budúcnosti v prípade potreby otca zamestnať do trvalého pracovného pomeru.

Zo spisu 4P/44/2013 súd zistil, že ide o konanie 5P/226/2009, ktorá vec po zrušení Najvyšším súdom po návrate na Okresný súd v Čadci bola zapísaná pod novým číslom 4P/44/2013. Uznesením zo dňa

13. 5. 2013 bola táto vec a vec 5P/50/2012 spojená do spoločného konania, ktoré sa vedie pod touto spisovou značkou, 5P/50/2012.

Zo spisu 4P/21/2012 súd zistil, že otec podal dňa 6. 3. 2012 návrh na zverenie maloletej do svojej osobnej starostlivosti, súd konanie uznesením zo dňa 7. 3. 2012 zastavil pre prekážku právoplatne rozhodnutej veci.

Zo spisu 4P/50/2012 súd zistil, že matka dňa 25. 5. 2012 podala návrh na skrátenie určeného času styku otca s maloletou, uznesením zo dňa 30. 5. 2012 súd konanie zastavil pre prekážku právoplatne rozhodnutej veci.

Zo spisu 10P/77/2013 súd zistil, že uznesením zo dňa 12. 9. 2013 súd návrh na nariadenie predbežného opatrenia - zveriť maloletú C. do osobnej starostlivosti otca počas hospitalizácie matky zamietol.

Zo spisu 16P/51/2013 súd zistil, že uznesením zo dňa 6. 6. 2013 súd zrušil predbežné opatrenie 10P/124/2012 zo dňa 28. 11. 2012, ktorým bol nariadený zákaz styku otca s maloletou.

Z vyšetrovacieho spisu OR PR SR Trenčín ORP1177/1-OVK-TM-2012Hk súd zistil, že dňa 8. 3. 2013 vyšetrovateľ OR PZ Trenčín zastavil trestné stíhanie začaté proti otcovi maloletej.

Súd sa ďalej oboznámil so všetkými ostatnými priloženými listinnými dôkazmi.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti.

Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že vo veci 5P/226/2009 podali návrh na zverenie do osobnej starostlivosti matka, ako aj otec, a stará matka H. L. na zverenie maloletej C. do náhradnej rodinnej starostlivosti, ale v konaní doporučila zveriť maloletú C. do starostlivosti matky, nakoľko zistila, že za dva roky jej dcéra sa o maloletú veľmi dobre stará, dokáže zabezpečiť všetku starostlivosť o ňu. Vykonaným dokazovaním súd nezistil žiadne nedostatky v starostlivosti matky o maloleté dieťa. Aj keď dieťa bolo PO zverené do starostlivosti starej matky, matka jej vždy pomáhala, a postupne prevzala celú starostlivosť o maloletú C. na seba, stará matka ju len kontrolovala a pomáhala jej. Podľa znaleckého posudku psychomotorický vývoj dieťaťa prebiehal v norme, dieťa sa vyvíja načas, je komunikatívne, dôveruje okoliu, viac emočne naviazané na matku, ktorá sa o neho stará. Pri rozhodovaní o zverení dieťaťa súd prihliadal najmä na záujem maloletého dieťaťa, ktorý je v tom, aby maloleté dieťa vyrastalo v atmosfére šťastia, lásky, porozumenia, tolerancie, harmónie, aby jeho výchova smerovala k rozvoju jeho osobnosti, rozumových a fyzických schopností, mravnému, duchovnému a sociálnemu rozvoju, a aby boli rešpektované jeho práva. S prihliadnutím na to, že súd nezistil nedostatky v starostlivosti matky o maloleté dieťa, dieťa sa vyvíja v norme, načas, v súčasnosti najmä s prihliadnutím na jeho vek dva roky, kedy je silno citovo naviazané na matku, súd zveril maloletú C. do osobnej starostlivosti matky. Súd poukázal na to, že nezistil žiadne nedostatky ani zo strany otca, naopak, znalecký posudok z hľadiska dlhodobého vyšiel v prospech otca, a to ako z hľadiska jeho povahy, schopnosti učiť sa, prispôbovať sa, rešpektovať požiadavky dieťaťa, tak aj z hľadiska ekonomického. Súd mal jednoznačne preukázané, že aj otec má C. veľmi rád, majú spolu vytvorený veľmi pekný vzťah, ktorý je potrebné jednoznačne prehlbovať, preto bol aj rozšírený styk otca s maloletou dcérou. Nakoľko dieťa bolo zverené do osobnej starostlivosti matky, súd návrhy otca a starej matky na zverenie dieťaťa do ich starostlivosti zamietol. Tento rozsudok bol potvrdený Krajským súdom v Žiline rozsudkom 7CoP/81/2012 zo dňa 12. 12. 2011 ako vecne správny. Krajský súd sa plne stotožnil s dôvodmi uvedenými v rozhodnutí súdu prvého stupňa, v podrobnostiach na ne odkázal. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal dovolanie otec, ktorý navrhol rozsudok odvolacieho súdu zrušiť, vec mu vrátiť na ďalšie konanie podľa § 237 písm. f) O.s.p., pričom tvrdil, že postupom súdov mu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Najvyšší súd zrušil rozsudok ako okresného, tak aj Krajského súdu v Žiline z dôvodu, že chybným postupom nebolo rozhodnuté o celom predmete konania. Došlo k odňatiu možnosti účastníkov konať pred súdom. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 26. 3. 2013.

Z dôvodu, že na Okresnom súde v Čadci sa viedli dve konania o úpravu práv a povinností rodičov k maloletej C. L., súd tieto konania spojil, a konanie je vedené ako spoločné pod číslom 5P/50/2012.

Vykonaným dokazovaním vo veci 5P/50/2012 súd dospel k záveru, že Okresný súd v Čadci svojím rozhodnutím v konaní 5P/226/2009 jednoznačne rozhodol v záujme maloletého dieťaťa, ktoré malo v tom čase len dva roky, bolo naviazané citovo na matku, a v starostlivosti matky o maloleté dieťa neboli zistené žiadne nedostatky, stará sa oň prakticky od malička nepretržite, niekedy aj za pomoci svojej matky. O tom svedčí aj ďalší vývoj dieťaťa po vyhlásení rozsudku 5P/226/2009 dňa 2. 6. 2011, kedy Krajský súd v Žiline sa s dôvodmi uvedenými v tomto rozsudku plne stotožnil, v podrobnostiach na ne odkázal. Najvyšší súd zrušil rozsudky oboch súdov len z toho dôvodu, že nebolo v rozsudku uvedené, kto bude maloletú zastupovať a spravovať jej majetok, inak obsah týchto rozsudkov nijakým spôsobom neskúmal. V priebehu dovolacieho konania otec podal dňa 31. 5. 2012 na súd nový návrh o zmenu zverenia H. C. do svojej starostlivosti, kde opätovne poukázal najmä na duševné ochorenie matky, ktorá sa lieči antipsychotikami a neuroleptikami, ktoré zahŕňujú veľmi negatívne vedľajšie účinky, ktoré v návrhu opísal, a aj napriek tomu, že otec javil o dieťa v predchádzajúcom konaní veľký záujem, súd ju zveril psychicky chorej matke. Samotná existencia duševného ochorenia matky je všetkým účastníkom konania, ako aj súdu od začatia tohto spojeného konania od 7. mesiaca 2009, ako aj z ďalších konaní známa a nesporná, a ktorá je podľa názoru súdu s prihliadnutím na negatívne vzťahy medzi oboma rodinami aj hlavným dôvodom týchto konaní. Z uvedeného dôvodu bolo v konaní 5P/226/2009 vykonané znalecké dokazovanie znalkyňami z odboru psychiatrie a psychológie, ktoré v žiadnom prípade nevylúčili, že matka nie je spôsobilá postarať sa o maloleté dieťa s pomocou príbuzných, ktorú pomoc taktiež potrebuje otec, pre ich hluchotu a nemožnosť rozprávať. Z dôvodu duševného ochorenia matky bol v konaní 5P/50/2012, ako v roku 2013, tak aj na poslednom pojednávaní v roku 2014, vypočúvaný odborný ošetrojúci lekár matky psychiater MUDr. Krkoška, ktorý je taktiež znalec v oblasti psychiatrie, ktorý je ošetrojúcim lekárom matky už od roku 1994, a ktorý v konaní potvrdil, že matka aj napriek krátkodobej hospitalizácii v auguste 2013 je v remisii (v úzdrave), dodržiava pravidelnú liečbu, kontroly u lekára, a on má množstvo takých pacientok, ktoré s takýmto ochorením vychovávajú maloleté deti. Podľa neho je väčším handicapom matky hluchota, ktorou trpí, zdôrazňujúc, že otec maloletej je taktiež hluchý, ako jej duševná porucha, lebo ako matka, tak aj otec v dôsledku toho, že nepočujú a nerozprávajú, majú horší kontakt s ľuďmi, a sú odkázaní na pomoc svojich príbuzných. Ako spúšťač problémov u matky jednoznačne uviedol tento dlhodobý spor rodičov o maloletú Adelku, jej dlhodobú frustráciu z tohto konania, ktoré trvá už niekoľko rokov, pričom u matky nie sú prítomné symptómy duševnej poruchy v pravom zmysle slova, ale jedine spôsobené stresom a napätím z tohto konania. Pokiaľ by nebol tento spor, resp. rodičia by bez iných príbuzných dospeli k dohode, jednoznačne by sa upravil a stabilizoval aj duševný stav matky. Vylúčil, že by sa nežiaduce účinky z užívaných liekov, ktoré sú uvádzané v návrhu, prejavili u matky. Taktiež definícia schizoafektívnej poruchy, ako ju prečítala právna zástupkyňa otca z wikipédie, je poruchou akútnou psychotickou, matka v štádiu takejto akútnej psychózy nie je. Je v remisii. Z uvedených vyjadrení znalcov, ako aj psychiatra matky vyplýva, že duševné ochorenie matky, ako aj hluchonemota, ktorou trpí aj otec, nijakým spôsobom nepreukazujú nespôsobilosť matky poskytovať riadnu starostlivosť o maloletú dcéru, a tým ju aj obmedziť v jej rodičovských právach a povinnostiach. Práve naopak, zo všetkých dôkazov predložených súdu - správ od obvodnej lekárky maloletej MUDr. Michnicovej, z MsÚ Turzovka, MŠ Turzovka, ktorú maloletá navštevuje, a v neposlednom rade kolízneho opatrovníka, ktorý aj napriek tomu, že nad rodinou nie je určený dohľad, snaží sa čo najčastejšie náhodne navštíviť matku a maloletú Adelku v ich novom byte, a starostlivosť matky o maloletú sleduje aj prostredníctvom týchto spomenutých orgánov a inštitúcií, zo všetkých ich vyjadrení jednoznačne vyplýva, že matka poskytuje dieťaťu riadnu starostlivosť. Matka by mohla byť príkladom pre iné matky, čo je konštatované aj v iných konaniach. Jediný, kto neustále namieťa duševný stav matky, jej krátkodobé hospitalizácie, je otec so svojou rodinou, ktorí opakovane zdôrazňujú závery znaleckého posudku MUDr. Štrocholcovej a MUDr. Kollárovej v konaní 5P/226/2009. Napriek týmto tvrdeniam otca a jeho rodiny súd v konaní nemal preukázané žiadne nové a závažné skutočnosti, ktoré by sa vymykali z doterajších zistení o zdravotnom stave matky, ktorý je počas týchto konaní od roku 2009 viac-menej totožný. Matka dodržiava liečbu stanovenú jej psychiatrom, napriek jej diagnóze súd nezistil žiaden nedostatok v starostlivosti matky o dcéru, dcéra všestranne fyzicky i duševne prosperuje.

Otec žiadal v konaní nariadiť pedopsychologické vyšetrenie maloletej C. na posúdenie jej vzťahu k obom rodičom, keďže maloletá po styku s otcom ho odmieta opustiť, chce zostať s ním, veľmi plače, odmieta matku vo svojom veku, čo je veľmi neprirodzené. Súd vykonanie tohto dôkazu zamietol z dôvodu, že

toto spojené konanie trvá už veľmi dlho, od roku 2009, a dieťa vzhľadom na narušené vzťahy oboch rodín už potrebuje mať istotu, určené, do ktorého z rodičov osobnej starostlivosti bude zverené. U dieťaťa môže dôjsť ku konfliktu lojality, môže prežívať veľký stres, z tohto dôvodu k vylúčeniu maloletého dieťaťa nižšieho veku súd pristúpi iba ak je to nevyhnutné. Najdôležitejším dôvodom však, prečo súd zamietol tento návrh, je, že tvrdenia otca, respektíve jeho právnej zástupkyne, nemal nijakým iným dôkazom, okrem vylúčeného otca jeho matky S. G., ktorá matku maloletej neznáša, a matka maloletej neznáša ju, vôbec spolu nekomunikujú, a práve naopak, z vyjadrení iných orgánov a inštitúcií vyššie spomínaných vyplýva, že vzťah maloletej C. a matky je naozaj veľmi dobrý, navzájom sa majú veľmi radi. Súd však poukazuje na to, že z vykonaného dokazovania mal taktiež preukázané, že vzťah maloletej C. k otcovi je veľmi dobrý, majú sa veľmi radi. Pokiaľ maloletá odchádza od otca s plačom, je to prirodzené, keďže podstatnú väčšinu svojho času v týždni trávi so svojou matkou, ktorá je na ňu prísnejšia, žiada od nej dodržiavať určité pravidlá, určitý denný režim, ako keď je na návšteve u otca každý druhý týždeň od piatku od poobedia do poobedia do nedele. Je nesporné, že u otca je zahŕňané láskou, ako od neho, tak aj od jeho príbuzných, pričom v konaní je neustále poukazované na lepšiu ekonomickú situáciu otca, respektíve jeho príbuzných, ktorí si môžu dovoliť, pokiaľ je dieťa u nich cez víkend, zakúpiť mu napríklad lepšie hračky, pripraviť pestrejší program, napríklad návštevu rôznych podujatí, kúpaliská, kiná, a podobne, ako matka, ktorá má nedostatok finančných prostriedkov, a aj z tohto dôvodu sa dieťa u nich cíti počas víkendu veľmi dobre, je to pre neho zmena z jeho bežného rutinného života, preto je len prirodzené, že dieťa od otca nerado odchádza. To však neznamená, že dieťa nemá rado svoju matku, ktorá ho od malička vychováva v ekonomicky slabších pomeroch, pričom otec nijakým spôsobom neprispieva k tomu, aby ich zlepšil. Podľa detských psychológov je dieťa vo veku 3,5 až 4 roky na vrchole svojej vzdorovitosti, kedy sa vyžíva v trucovaní a záchvatoch neodolateľného hnevu. Tento vzdor nie je prejavom narušeného vzájomného vzťahu dieťaťa a rodiča, dieťa z neho postupne vyrastá. Dieťa si prvýkrát v živote uvedomuje svoju osobnosť, ktorá môže slobodne vyjadriť svoje príjemné, či nepríjemné pocity. C. je práve v tomto veku, chce si presadiť svoje, pričom rodič, ak postupuje správne, nesmie ustupovať v požiadavkách maloletého dieťaťa, musí zotrvať na svojom postoji.

Pokiaľ ide o zdravotný stav maloletej C., na otcom poukazované jej časté zapareniny na zadočku a v perigenitálnej oblasti, z ktorého dôvodu má matka zanedbávať starostlivosť o maloletú, tieto skutočnosti mal súd vyvrátené ústnymi, aj písomnými vyjadreniami obvodnej lekárky maloletej C. MUDr. Michnicovej, ktorá jednoznačne konštatuje, že starostlivosť matky o maloletú je veľmi dobrá, až príkladná, dieťa prekonalo bežné ochorenia, s ktorými sa ona každodenne stretáva, do jej ambulancie maloletá vždy chodí čistá, voňavá, vidieť na nej pohodu a dostatok lásky od matky, žiaden náznak týrania alebo zanedbania, a matka vzhľadom k stálemu tlaku rodiny G. navštevuje ambulanciu aj pri zanedbateľných stavoch, ktoré iné matky riešia liečbou dieťaťa doma. Aj z vyjadrení Materskej školy, ako aj kolízneho opatrovníka jednoznačne vyplýva, že matka dodržiava hygienu dieťaťa, dieťa chodí čisté, upravené, hygiena tela, ako aj intímnych miest je v poriadku. Tieto správy sú opätovne v rozpore s výpoveďou svedkyne S. G., ktorá uvádza, že keď dieťa zoberú od matky, jeho oblečenie je smradľavé, páchne, preto ho prezlečú do nového oblečenia. Je to však veľmi nelogické, pretože matka má určitú obavu z rodiny otca, najmä jeho matky, a prečo, keď sa maloletá rada veľmi pekne obleieka, a vždy chodí čistá a upravená, prečo by ju práve otcovi mala odovzdať v špinavom oblečení, keď si je vedomá, že je pod neustálym drobnohľadom tejto rodiny.

V rámci vykonaného dokazovania súd postupoval podľa § 132 O.s.p., vyhodnocoval dôkazy podľa svojej úvahy, každý jednotlivo a všetky v ich vzájomnej súvislosti. Skutočnosti, na ktoré poukazoval otec, t.j. duševná porucha matky, už bola predmetom aj predchádzajúceho konania 5P/226/2009, a v ďalšom konaní nebolo preukázané žiadne zhoršenie sa zdravotného stavu matky, jej prechodné zhoršenie bolo spôsobené len dlhotrvajúcim stresom z tohto konania, a jednoznačne mal súd preukázané, že táto choroba nemá za následok nespôsobilosť matky maloletej C. poskytovať riadnu starostlivosť. Tvrdenia otca a jeho matky o zanedbávaní maloletej C. zo strany matky, ako aj to, že dieťa matku odmieta, súd v konaní preukázané nemal, boli vyvrátené ostatnými dôkazmi. O tom, kto je dobrý rodič, nerozhoduje stupeň jeho intelektu, zdravotný stav, a už vôbec nie ekonomické zázemie, lebo potom by matka zo slabších ekonomických pomerov ako otec nemohla vychovávať dieťa. Napriek tomu súd je toho názoru, že aj takáto matka môže vytvoriť harmonické prostredie pre dieťa a jeho ďalší vývoj.

V čase vyhlásenia rozsudku 5P/226/2009 malo dieťa dva roky, a dovŕšením troch rokov veku dieťaťa, ako aj nástupom do materskej škôlky dochádza u dieťaťa k podstatnej zmene pomerov. V tomto veku začína u dieťaťa fungovať rozum, dieťa si pamätá, získava sociálne skúsenosti. V rámci vylúčeného

konaní 5P/226/2009 sa vyjadrila znalkyňa Mgr. Kollárová, že pokiaľ maloletá nenastúpi do základnej školy, uvažovali aj nad striedavou starostlivosťou rodičov, ale do znaleckého posudku to nedávali, nakoľko tieto rodiny sa za živý svet nevedia dohodnúť. Aj súd sa vo svojich úvahách zaoberal striedavou starostlivosťou, avšak dospel k záveru, že v tomto prípade nebude plniť svoj účel, t.j. zachovanie kontaktu dieťaťa s oboma rodičmi, keďže hlavnou podmienkou je schopnosť oboch rodičov vzájomne komunikovať, vytvoriť rodičovskú koalíciu, a komunikovať o potrebách a záujmoch maloletého dieťaťa. Striedavá starostlivosť je v záujme maloletého dieťaťa, ak rodičia bývajú blízko seba, t.j. dieťa má jedného lekára a navštevuje jednu školu, ale najmä rozišli sa v dobrom, a sú schopní spolu komunikovať. V danom prípade rodičia a starí rodičia záujem dieťaťa o pokojný život nerešpektujú. Uprednostňujú viac svoje potreby a záujmy pred záujmom maloletej C.. Vzťahy medzi týmito rodinami sú veľmi negatívne, až nenávisťné, a dieťa je rukojemníkom ich konfliktných vzájomných vzťahov, ako aj ich neschopnosti konštitívne riešiť tento spor, pričom každý z nich poukazuje na to, že má na zreteli čo najlepší záujem maloletého dieťaťa. Z pripojených spisov, ale aj z tohto konania súd zistil, že súd sa neustále snaží primäť ako rodičov, tak aj ich príbuzných ku vzájomnej komunikácii, začať od seba, prestať v danej situácii obviňovať všetkých ostatných naokolo seba, vrátane zainteresovaných orgánov, ako aj samotného súdu, z dôvodu, že ich závery nezodpovedajú ich predstavám, avšak aj z tohto konania jednoznačne vyplýva neznášanlivý a útočný vzťah medzi oboma rodinami, ktorý naďalej pokračuje. Vo viacerých konaniach, ako aj v tomto konaní, je poukázané na to, že najlepším začiatkom usporiadania vzájomných vzťahov je dobrá komunikácia medzi rodičmi, ktorá by prispela k harmonickému vývoju maloletého dieťaťa, a nepochybne aj k zlepšeniu zdravotného stavu matky. Súd nemal preukázané počas tohto konania, že by otec aspoň jedenkrát sám prišiel za matkou, ktorá sa, mimochodom, úplne osamostatnila, býva v prenajatom byte bez svojej matky, ktorá ju chodí iba navštevovať, a sami spolu riešili problémy týkajúce sa maloletej C.. Matka má naďalej zachovaný určitý vzťah k otcovi, a obojstrannú samostatnú komunikáciu ohľadne maloletého dieťaťa by podľa názoru súdu len privítala.

Nakoľko súd nezistil žiadne nedostatky v starostlivosti matky o maloleté dieťa, aj napriek dosiahnutiu veku troch rokov dieťaťa a nástupu do materskej škôlky, kedy došlo k podstatnej zmene pomerov u dieťaťa, nepreukázali sa tvrdenia otca o nespôsobilosti matky vychovávať maloletú C., naopak, dieťa naďalej všestranne fyzicky a duševne prospieva, a keďže nenávisťný vzťah oboch rodín zabraňuje zvereniu dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, preto súd zveril maloletú C. do osobnej starostlivosti matky, ktorá ju bude zastupovať a spravovať jej majetok. Z tohto dôvodu potom súd návrh otca a starej matky na zverenie dieťaťa do ich starostlivosti zamietol.

Podľa § 62 ods. 1, 2, 4, 5 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

O výživnom súd rozhodoval od právoplatnosti rozsudku 5P/226/2009, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 1. 2. 2012. Od tohto dňa bol otec povinný prispievať na výživu maloletého dieťaťa k rukám matky, dovtedy k rukám starej matky L..

Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že otec bol zamestnaný v čase od 21. 3. 2011 do 31. 12. 2012 vo firme RYBE Slovakia, s.r.o., s čistým mesačným zárobkom za obdobie od 3/2011 do 8/2012 3.421,49 €, z čoho vyplýva, že čistý mesačný zárobok otca bol 190,-- € mesačne. Taktiež otec od 6. mesiaca 2011 do 12. mesiaca 2011 poberal mesačné dávky á 136,10 €, za 1/2012 - 2/2012 dôchodkové dávky vo výške 283,45 € plus mu boli doplatené dávky za obdobie od 26. 3. 2012 do 15. 8. 2012 v sume 402,74 € a od 10. 8. 2012 do 15. 12. 2012 v sume 408,24 €. Za 12. mesiac/2012 otec poberal dôchodkové dávky v sume 324,10 € a za celý rok 2013 334,20 € mesačne, plus za mesiac január 2013 mu bola vyplatená suma ešte 5,05 €.

Pokiaľ ide o jeho výdavky, na maloletú C. prispieval výživným do 4/2013 sumou 47,-- € mesačne, od 5/2013 sumou 27,-- € mesačne. Rodičom prispieva na bývanie a stravu sumou 200,-- € mesačne. Náklady na benzín, cestovné 2-krát mesačne V. a späť 720 km 75,-- € mesačne, mobil si platí 10,-- € mesačne, životnú poisťku 20,-- € mesačne, pobyt C. u otca ho vyjde asi na 25,-- € mesačne. Ďalšie výdavky súvisia s jeho zdravotným stavom. Bol operovaný na chrbticu 4-krát ročne v rokoch 2012, 2013, navštevuje rehabilitácie chrbtice v V., kde doplatil za liečbu, lieky, cestovné. V roku 2013 bol v kúpeľoch v Kováčovej, kde zaplatil doplatok 50,-- €. Ročná zákonná poisťka auta plus poistenie životov ho stoja 104,83 €.

Príjem matky za rok 2011 tvoril dôchodok 282,50 € plus RP 190,10 € plus PnD 22,01 €, plus výživné 33,-- €. Do 6. mesiaca 2012 dôchodok vo výške 291,90 € plus RP 194,70 € plus PnD 22,54 €, plus výživné 45,-- €. Od 6. mesiaca 2012 dôchodok 291,90 €, plus PnD 33,11 € plus výživné 45,-- €. Za rok 2013 dôchodok 203,-- € plus PnD 33,93 € plus výživné 27,-- €. Pokiaľ ide o výdavky matky za rok 2011 za nájom 63,80 €, elektrickú energiu 40,-- €, telefón, internet do 27,-- €, MŠ 28,26 €. Za prvý polrok roku 2012 nájom 63,80 €, električka 50,-- €, telefón, internet do 27,-- €, škôlka 34,07 €. Za druhý polrok 2012 matka už platila nájom vo výške 93,-- €, ostatné poplatky nezmenené. Za rok 2013 matka naďalej platí za nájom 93,-- €, električku 50,-- €, telefón, internet 27,-- €, škôlku 43,65 € mesačne.

Pri určovaní výšky výživného súd vychádzal z odôvodnených potrieb oprávnenej maloletej, ako aj zo schopností, možností a majetkových pomerov povinného, t.j. otca. Súd mal preukázané, že obaja rodičia sú invalidi. Otec v roku 2012 dosahoval čistý mesačný príjem 308,20 €, v roku 2013 334,62 €. Matka v prvom polroku 2012 dosiahla 554,14 €, v 2. polroku 2012 370,-- €. V roku 2013 matka dosahovala 362,93 €. Iný príjem rodičov súd preukázaný nemal. S prihliadnutím na ich zdravotný stav je toho názoru, že v ich prípade nájsť si prácu je obzvlášť náročné, keďže v tejto spoločnosti má problém nájsť si prácu aj zdravý človek. Výdavky, ktoré rodičia v konaní uviedli, súd považoval za odôvodnené, najmä s prihliadnutím na nevyhnutné výdavky na bývanie, materskú školu, na platbu výživného, ale samozrejme aj na stravu, oblečenie, na zdravotný stav, hygienu, a ďalšie, ktoré sa však pravidelne mesačne nedajú vyčíslieť. Súd je toho názoru, že odôvodnené potreby maloletého dieťaťa navštevujúceho materskú školu sú podstatne vyššie, ale s prihliadnutím na schopnosti, možnosti a majetkové pomery otca určil výživné vo výške 50,-- € mesačne. Pokiaľ by matka namietala, že otec je schopný platiť vyššie výživné, súd je toho názoru, že nie, s prihliadnutím na jeho súčasný zdravotný stav, invaliditu, operáciu chrbtice, a pokiaľ bolo počas celého tohto konania poukazované na lepšie ekonomické zázemie otca, súd poukazuje na to, že ide o zázemie jeho rodičov, nie otca, ktorí vyživovaciu povinnosť k maloletej nemajú, pričom otec okrem dôchodkových dávok iný príjem nemá. Aj keď bol zamestnaný v RIBE Slovakia, jeho čistý mesačný zárobok dosahoval príjem len 190,-- €. Bol mu doplácaný doplatok na dôchodkových dávkach. Otec vlastní len auto, na ktoré má taktiež náklady, či už s ročnou zákonnou poisťkou, alebo na benzín, iný majetok väčšej hodnoty otec nemá.

Rozsudkom 5P/226/2009 zo dňa 2. 6. 2011 bolo otcovi určené prispievať na výživu maloletej C. k rukám matky sumou 45,-- € mesačne od právoplatnosti rozsudku. Nakoľko rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 1. 2. 2012, súd rozhodoval aj o zameškanom výživnom od tohto dátumu. Súd mal preukázané, že otec v roku 2012 prispieval na výživu maloletej sumou 47,-- € mesačne, do 4. mesiaca 2013 sumou 47,-- € mesačne, a od 5. mesiaca 2013 do februára 2014 sumou 27,-- € mesačne. Z uvedeného teda vyplýva 15 mesiacov x 47,-- € = 705,-- € plus 10 mesiacov x 27,-- € = 270,-- €, t.j. otec na výživnom za toto obdobie zaplatil sumu 975,-- €. Nakoľko súd určil výživné vo výške 50,-- € mesačne, otec by mal za toto obdobie zaplatiť sumu 1.250,-- € (50,-- € x 25 mesiacov), od ktorej sumy však súd odpočítal zaplatené výživné 975,-- €. Z uvedeného teda vyplýva nedoplatok otca na výživnom vo výške 275,-- €. Vzhľadom na finančné pomery otca súd otcovi povolil splátky po 5,-- € mesačne, ktoré je povinný platiť k rukám matky dieťaťa spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok nezaplatením čo i len jednej z nich.

Súd mal preukázané, že na základe predchádzajúceho rozsudku 5P/226/2009 otec, aj matka zameškané výživné starej H. L. zaplatili.

Podľa § 25 ods. 1, 2 Zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvoze. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvoze.

Nakoľko mal súd preukázané, že dieťa má vytvorený veľmi dobrý vzťah k svojmu otcovi, rado sa s ním stretáva, súd v súlade s návrhom právnej zástupkyne otca, pričom s rovnomernou úpravou styku súhlasila aj právna zástupkyňa matky, samotná kolízna opatrovníčka doporučila stretávanie otca s maloletou čo najčastejšie, preto súd styk otca s maloletou C. upravil v čo najširšom rozsahu nasledovne tak, že otec maloletej je oprávnený stretávať sa s maloletou:

- každý páry víkend v roku od piatka od 17.00 hodiny do nedele do 18.00 hodiny,

- počas letných prázdnin:

od 1. 7. od 9.00 hodiny do 15. 7. do 18.00 hodiny, od 1. 8. od 9.00 hodiny do 15. 8. do 18.00 hodiny toho-ktorého roka,

- počas Vianočných sviatkov:

v párnom roku od 23. 12. od 9.00 hodiny do 30.12. do 18.00 hodiny,

v nepárnom roku od 30. 12. od 9.00 hodiny do 6.1. nasledujúceho roka do 18.00 hodiny,

- počas Veľkonočných sviatkov:

v nepárnom roku od Zeleného štvrtka od 18.00 hodiny do Veľkonočného pondelka do 18.00 hodiny,

- počas jarných prázdnin:

v párnom roku od pondelka od 1. dňa prázdnin od 9.00 hodiny do soboty do 18.00 hodiny, v prípade, ak bude víkend pred jarnými prázdninami páry a dieťa bude u otca, pokračuje styk kontinuálne bez povinnosti otca odovzdať dieťa matke v nedeľu o 18.00 hodine.

Matka je povinná maloletú na styk s otcom pripraviť, v stanovenom čase vo svojom byte otcovi maloletú C. odovzdať, a otec je povinný v stanovený čas maloletú C. matke v jej byte vrátiť.

Podľa § 24 ods. 5 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

Právna zástupkyňa otca sa na pojednávaní domáhala, aby súd zaviazal matku informačnou povinnosťou informovať otca o maloletej každý mesiac k 5. dňu v mesiaci za mesiac predchádzajúci z dôvodu, že matka neposkytuje otcovi žiadne informácie o dcére, neoznámila mu ani, že ide dcéra na operáciu, že nemá za ňou chodiť, lebo nebude doma. Súd je toho názoru, že tento návrh je nedôvodný, forma informovania nie je zákonom stanovená, t.j. či písomne, ústne, telefonicky, emailom, a podobne. Otec sa pravidelne stretáva s matkou každé 2 týždne, keď prichádza po maloletú dcéru C., a nič mu nebráni v tom, aby sa s matkou o maloletej porozprával. Práve naopak, súd nemal preukázané, že by otec v tomto konaní aspoň jedenkrát sám prišiel za matkou bez svojej matky a príbuzných, a komunikoval by s matkou o maloletej, o jej zdravotnom stave, o jej potrebách, ako sa má a podobne. Ako už bolo aj vyššie uvádzané, matka má naďalej k otcovi pozitívny vzťah, a preto by nič medzi nimi nemalo takejto komunikácii brániť. Otec sa taktiež môže informovať u detskej lekárky maloletého dieťaťa, táto mu je povinná poskytnúť informácie o zdravotnom stave, mimochodom, zo súdneho spisu vyplýva, že otec má veľmi dobré informácie o zdravotnom stave dieťaťa, ktorý neustále v konaní namieta. Ako mal súd preukázané, otec sa informuje emailom v materskej škole u pani učiteľky R. jedenkrát do mesiaca, táto mu asi raz za dva mesiace odpovie. Otec sa však stretáva každé dva týždne aj s maloletým dieťaťom, a jeho samého sa môže opýtať, ako sa má, aké má kamarátky v škôlke, aké vie básničky, ktoré sa naučila, a podobne. Z týchto dôvodov súd návrh zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline.

V odvolaní treba okrem všeobecných náležitostí (§ 42 ods. 3 , t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, dátum a podpis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že :

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.)
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia vecí.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie v zmysle osobitného predpisu.